

5 Kuruş - Telefon: 23872

7 ikinciteşrin 1937 P A Z A R

Sene: 6 - Sayı: 2089

Memleketin üç muhtelif yerinde Bugün sayılav seçimi yapılıyor

Parti namzetlerinden başka
kimse namzetliğini koymadı

Hüsameddin Kural, Necati Güneri, Vedid Uzgören

Bugün Beyazıt, Kütahya ve Zonguldak'ta münhal üç sayılav için seçim yapılmaktadır. Cumhuriyet Halk partisi Beyazıt Sayılavlığına Sihat Vekâleti müsteşarı Hüsameddin Kuralı, Kütahya sayılavlığına Başvekâlet sahib-i hususî kalem müdürü Vedid Uzgöreni,

Zonguldak sayılavlığına da tarih hocalarından eski Erzurum sayılavı Necati Güneriyi namzed göstermiştir.

Müstakil olarak kimse namzetliğini koymamıştır. Parti namzetlerinin üç yerde de seçilecekleri muhakkaktır.

Celâl Bayar yarın Meclisten itimat isteyecek Parti grubu dün kabinenin programını tasvip etti

Ankara, 6 (A. A.) — Cumhuriyet Halk Partisi Kamutay grubu bugün 6.11.1937 saat 10.30 da Trabzon meclisi Hasani Saka'nın başkanlığında toplandı.

Söz alan Başvekil Celâl Bayar sürekli alkışlarla kürsüye gelerek 8.11.1937 Pazartesi günü B. M. Meclisinde

yeni kabinenin programı hakkında yapacağı beyanatın ana hatları üzerinde parti grubuna izahat verdi.

Bundan sonra söz alan bazı hatibelerin yeni kabinenin programına ait beyanatı dinlendikten sonra umumî heyet yüksek tezahüratla ve ittifakla başvekilin beyanatını tasvip etti.

Ankarada üç müessese açıldı Jandarma subay okulu ile polis enstitüsü nın ve belediyeler bankası binalarının küşad merasimi yapıldı

Polis Enstitüsü ve Belediyeler Bankası

Belediyeler bankası, polis enstitüsü ve jandarma subay okulunun yeni binaları, dün Ankarada Vekillerin ve diğer birçok zevatın hazır bulundukları merasimle açılmıştır.

Belediyeler bankasının açılma merasiminde banka direktörü Süleyman Kepenek bir nutuk söylemiş, Kamutay başkanı kurdelayı keserek binayı açmıştır. Banka açıldıktan sonra kasa ve arşiv dairelerinden başlanarak bina gezilmiş, baş şehre böyle güzel ve modern bir bina kazandırmış olduğundan dolayı banka direktörü tebrik edilmiştir.

Jandarma yedek subay okulu ve polis enstitüsü binasının açılma töreni de jandarma bandosunun çaldığı istiklâl marşıyla başlamış ve jandarma subay

okul kumandanı Kurmay Albay Zeki Erkmen ve polis enstitüsü direktörü Dr. Salih Adil Başar birer söylev vermiş ve Adliye ekili Şükrü Saraçoğlu tarafından kordela kesildikten sonra mihmandarları delâletiyle evvelâ polis enstitüsü ve sonra jandarma subayı okulu gezilmiştir.

Polis enstitüsü direktörü nutkunda, Cumhuriyetin Türk zabıtası hakkında gösterdiği ehemmiyeti asırlarca süren imparatorluk devirleri de dahil olduğu halde mazide hiç bir devrin göstermemiş olduğunu, bu asrın ordusu, iktisadiyatı gibi zabıtasının da yüksek ilim ve teknik bilgilere dayanmak, asrın bütün bilgilerine ayak uydurmak mecburiyetinde bulunduğunu söylemiştir.

Almanya Atlantikte İngiltere ve Fransayı Tehdit ediyor

Portekiz'in Mader ve Asor adaları fiilen Almanyaya terk edilmiş telakkî ediliyor bu vaziyet Fransa ve İngilterenin muvasala yollarına Almanyanın hâkim olması demektir

Alman harbiye nazırı

Mareşal Blomberg'in esrarıengiz seyahatı Portekiz müstemlekelerinde şimdiden binlerce Alman yerleşti

Paris, 7 (Hususî) — İspanyada ecnebi müdahalesi, Akdeniz ve Balear adaları meseleleri henüz halledilmemişken ve Fransayla İngilterenin müstemlekeleriyle muvasalaları bu yüzden

tehlikede bulunmaktayken gene Fransayla İngilterenin hayatî menfaatlerini alâkadar ve tehdit eden yeni bir vaziyet ortaya çıkmıştır. Bu mesele Atlantikte Portekiz adalarıdır; yani Mader, Asor, Bisagos ve Kap-Ver...

Paristeki kanaate göre buraları, yavaş yavaş Alman nüfuzu altına girmektedir.

Bu adaların bugünkü ve bilhassa müstakbel ehemmiyetini ispat etmek güç bir şey değildir. Bir ihtilâf vukuunda, Fransa müstemleke askerlerini Dakar'dan sevkedecektir. Halbuki Bisagos adaları Dakara hâkimdir.

Portekiz Başvekâli Oliveira Salazar

Diğer taraftan harb vukubulduğu takdirde, İngilizlerle Fransızların, Kap tarikiyle, iptidai Hint yolunu tutmak mecburiyetinde kalacakları malumdur. Bu yola da, Kap-Ver adaları hâkimdir.

Asorların "Atlantikte işe üssü" ve bilhassa hava üssü olarak ehemmiyeti Devamı 8 incede

Şanghayda Çinliler Ricât etmek mecburiyetinde Fakat ricât hatları kesilmek tehlikesinde

Şanghayın şimal istasyonu yanarırken Yazısı 8 incede

Bir Bulgar diplomati şehrimizde Eski Bulgar başvekili Danef Kültürel münasebetlerin takviyesi için tetkieler yapıyor

Eski Bulgar başvekillerinden ve Bulgar mebusan meclisinin eski reislerinden Danef şehrimize gelmiştir.

Bulgaristanın meşhur diplomatlarından olan Danef Jurnal Doryan gazetesine eczümle sunları söylemiştir:

"— Bulgaristan sulh ve sükûn içinde ve herkesle iyi geçinmek istiyor. Türkiyeye 1925 da imzalanan bir dostluk muahedesi ile bağlı bulunuyoruz. Bu muahede geçenlerde tecdit edilmiştir.

— Bulgaristanın Balkan antantına girmemiş olmasını nasıl izah ediyorsunuz?

"— Bu mesele ilk mevzu bahis olduğu zaman, Bulgaristan fikrini bildirmiş ve böyle bir misaka aleyhtar olmadığımızı, fakat buna iştirak etmekte de kendisi için bir fayda mülahaza etmediğini bildirmiştir. Buna ben de gunu ilâve etmek isterim: Komşularımızla münasebetlerimizden bahsedildiği zaman, Devamı 8 incede

Alman - Japon ittifakına İtalya da dün girdi Bu husustaki protokol Romada merasimle imza edildi

Roma 6 (A.A.) Komünizmle mücadele protokolü saat 11 de imza edilmiştir.

Protokolün metni aşağıdadır. İtalya bu protokol ile 25 ikinciteşrin 1936 tarihinde komünist enternasyonaline karşı Almanya ile Japonya arasında akdedilmiş olan itilâfa iştirak etmektedir:

"Reich hükûmeti, İtalya hükûmeti ve Japonya imparatorluk hükûmeti komünist enternasyonalinin garpte ve şarkta medenî dünyayı tehlide devam ve sulhü ihlâl ettiğini ve mevcut nizâmı bozduğunu nazarı itibara alarak ancak sulhün ve nizâmın idamesinde menfaatleri olan bütün alâkadar devletlerin sıkı bir teşriki mesaisinin bu tehlikeyi azaltacağından emin oldukları için ve İtalyanın faşist hükûmetinin iktidar mevkiine geçtiği zaman -

danberi büyük bir enerji ile bu tehlikeye karşı mücadele ederek komünist enternasyonaline karşı kendilerini müdafaa etmek arzusunda bulunan Almanya ve Japonya ile birlikte müsterek düşmana karşı koymak üzere bu devletlerle birleşmeğe karar verdiğini nazarı itibara alarak 25 ikinciteşrin 1936 tarihinde Almanya ile Japonya arasında komünist enternasyonaline karşı Berlinde akdedilmiş olan mukavelenamenin ikinci maddesi mucibince aşağıdaki mevaddim akdedilmesi için itilâf etmişlerdir.

Madde 1 — İtalya, 25 ikinciteşrin 1936 da Almanya ile Japonya arasında akdedilmiş olan munzam protokolü de dahil olmak üzere, komünist enternasyonal aleyhtar itilâfın metnine iştirak eder.

Devamı 6 incede

Yeni Tefrikamız Odalıklar

Yazan: Nizamettin Nazif

Bu yeni tefrikamız, manasız uzatmalar yüzünden, aylarca devam eden müzic tefrikalardan değildir. "ODALIKLAR" ayrı ayrı büyük hikâyelerden mürekkeptir. Her büyük hikâye başına bir güzel kadını, aşkını ve devrini tesbit ediyor. Muhtelif asırlarda, muhtelif milletlere ait muhtelif devirler, bu edebî ve çok heyecanlı eserde, kariin gözleri önünden aşk, şehvet, ihtiras, kin, gayz, kan ve şüri ile müdebedeb bir geçit resmi yapacaktır.

Pek Yakında Başlıyor

Hicri: 1356 — Ramazan: 3
Güneşin doğuşu Güneşin batışı
6,6 16,59

Benim göçüşüm: Zavallı muharrirler!

Muharrir arkadaşlarımdan biri dedi ki:

“Bir gün, yorgun argın eve gitmişim. Kolum kanadım ağrıyordu. Sağ bilekte - yahut solakların sol bilete - olur: çok yazı yazmaktan mütevellit bir adale tutulmasıdır. Ona yakanmışım.

“Komşulardan bir ihtiyar bayan geldi:

“Evlâdım... Sen muharrirsin. İstittim ki iyi kâtipmişsin. Oh benim yavrum, ne olursun? Sevabına bir arzual yazsana... Bak derdim nedir? “Uzun uzun anlatmaya başladı: avukatlık işi.

“İtiraza hazırlandım. Fakat ailemden hürmet ettiğim bir bayan kaş göz işareti yaparak:

“Canım, elinden geldiği kadar ihtiyarımın gönlünü hoş ediver! dedi. “Lâhavliler çekerek bir iki saat begul oldum. Kafam şişti, ertesi gün işlerim aksadı.

“Fakat mahallede de epeyce şöret buldum: Hayır ve hasenat sahibi, fakir fıkranın işini yapıyor, ateş gibi istida cızdırıyor! diye...

“Ah, keşki bu şöreti kazanmasaydım! Zira, o günden itibaren angaryaların arkası sökülün etti. Ben de ka-betmemek üzere ha babam ha...

“Fakat işte sana söylüyorum: muharrirleri yazı angaryası havale etmenin ne tahammülferse şey olduğunu bir fıkranda anlat. Bizim geçimimiz kaleminizdir ve bir kaleminden bir gün zarfında ancak muayyen miktarda yazı çıkabilir. Bunu bizden bedava yere almaya kalkmasalar... Hattâ dostlarımızı mektep yazma hususundaki ihmalimizi mazur görmelidirler. Başka mektekte bir zat için bir mektep yazmak hicir! Fakat mektep bizi öldürsün! öldürsün! Fıkra bunları yazar. san belki bizim mahalleden de okuyup artık yakamı bırakırlar...

Bu muhavere cereyan ettiği sırada odada bulunan diğer bir meslekdaşımız şunu söyledi:

— Yazacaksın şunu da ilâve et kuzum: gün geçmez ki sözünü kıramıyacağım bir tükcer, iş sahibi beni yakateye koydurur!.. Bazan bunu parasız yaptıracağımı söylemeye yüzüm tutuyor. Fakat bazan da tutmadığı iduruyorum. Bir banka memuruna “kuzum şun senedimi iskontosuz kırdı. rivet!.. denir mi? Bir muharrir de aynı vaziyettir.

Başka bir muharrir anlattı:

— Birçok eserlerim kitap halinde çıkmıştır. Fakat bizdeki kitap bastırma geraiti malûm. Bir müellif kitabını yirmi beş lirayla iki üç lira arası tabie satar. Artık mal müellifin değildir. Arada sırada, bir dost çıkıp “bir kitap ver!.. diyor. Şimdi bir âdet dâdan, burasından muharrirlere mektuplar gelmektedir: “bir gençlik cemiyetini açtık, kütüphanesini tanzim ediyoruz. Eserlerinizden bir seri gönderin. Hamiyetinizden, yurt severliğinizden bunu bekleriz. Bazı arkadaşları - miz paralarıyla kendi kitaplarını alıp göndermek mecburiyetinde kalıyorlar. Yahu, insaf! Koskoca bir kasaba gençliği birleşip bir kitabını hep birlikte hanelerine eser temin edemezler mi? Kitap almamak hususundaki bu kollektif inat nedir?

(Vâ-Nû)

Matbuat Umum Müdürü İstifa etti

Matbuat Umum Müdürü Vedat Nedim Tör vazifesinden istifa etmiştir. İstifasının sebebi henüz belli değildir. Bu istifa Dahiliye vekaletince kabul edilmiştir. Matbuat umum müdürüğü vekaleten, mahallî idareler umum müdürü Faik idare edecektir.

Tophanenin Kasaplar caddesindeki çarşısı...

Istanbul konuşuyor!

Tophanenin Kasaplar caddesi çok bakımsız bir yerdir Fakat buradaki esnaf hayatlarından memnun olduklarını söylüyorlar

Yazan : Haberci

Boğazkesen caddesi üzerindeki dükkânlar dışında, Tophanenin bir çarşısı da Kasaplar caddesi denen sokakta yerleşmiştir. Çarşı deyince, sakın, öyle mükemmel, eksiksiz, noksansız bir çarşı sanmayınız.

Burası bir kaç balıkçı, manav ve bak-kal dükkânıyla bir iki de kahveden ibaret bir yerdir. Boğazkesen çarşısının en alt kısmındaki ilk sokağa saptığı mız zaman, işte biz buraya girmiştik... Daha ilk andan itibaren, civardaki caddelerde hiç görülmeyen pislikle karşılaştık. Yollar hem bakımsız, hem de kirli idi.

Çarşının yolunda, insandan ziyade, yük arabalarının geçtikleri görülüyor.

Sağımızdaki bir cami duvarının köşesine sırt hamallığından yadigar kalmış bir alay küfe, sırasına dizilmişti.

Bu küfelerin yanında içi kokmuş palamut başları, barsakları ve daha bin bir türlü müzahafatla dolu bir çöp te-nekesi, dekorun iğrençliğini tamamlamış oluyordu.

Önüne çıkan lâalettayın bir dükkâna doğru yürüdüm. Dükkân sahibiyle konuşmağa başlamadan, çarşının esnafı bir anda etrafımı aldılar.

Ben dertlerini soracaktım. Fakat buna vakit kalmadan onlar anlatmağa başladılar:

— Evvel be evvel, caminin köşesindeki şu lâmbayı yazınız. Bu sokağın, bu çarşının tek ışığı hep bu lâbadır. Fakat saat 12 oldu mu, hemen söndürüyorlar. Halbuki, o saate kadar, zaten bizim dükkânlarda bir çok elektrik yanar ve her taraf apaydımlıktır. Belediyenin lâmbasına ihtiyaç saat 12 den sonradır. Eğer mutlak tasarruf yapmak istiyorlarsa, lâmbayı gece yarısına kadar değil, asıl ondan sonra yakınsınlar da, bari hem onların hesabına uysun, hem de bizim işimize yarasın...

— Peki bunu yazalım, başka ne derdiniz var, onu anlatın bakalım? dedim...

Temiz önlüklü genç bir çocuk ileri atıldı ve:

— Benim, dedi. En büyük derdim çöpcülerdir. Şurada küfe küfe üzüm satıyoruz. Tabii bilirsiniz... Üzüm satılıp bittiği zaman, küfenin dibinde mutlak bir miktar fire, yani dökülmüş taneler kalır. İşte çöpcüler bunu çöp olarak almıyorlar:

— Ne yaparsan yap, git derdini kaymakama anlat, biz almayız, deyip geçiveriyorlar.

Doğrusunu is'erseniz, bu vaziyet karşısında biz de tutup bu çöpleri, ci-vara, boş arsalarla, duvar diplerine filân dökmiye, etrafı pisletmiye mecbur oluyoruz. Size rica ederiz. Bu nokta

Tophanedeki Kasaplar caddesi esnafından bir kısım

üzerinde durunuz ve nazarı dikkati celbedecek bir şeyler yazınız.

Genç muhabetimin bu sözlerini, daha bir çok kişiler canı gönülden tasdik ettiler.

Esnafı bir araya toplayıp şöyle bir resim çekeyim, dedim, bu iş, belki on defa inkıta uğradı.

İkide bir, yoldan geçen yük arabaları, mütemadiyen önümü kapıyorlardı. Nihayet sokak bir saniye bunlardan kurtuldu. Ve ben de alelacele istediğim resmi alabildim.

Sonra çarşının, Galata istikametine uzanan kısmına doğru ilerledim. Ve caddenin köşesine, erkek çamaşırları, çorap, mendil, pantolon ve bir de tam takım elbise asılmış, bir kahvenin önünde durdum. Orta yaşlı, güler yüzlü bir kadın, bu malların başında bekliyordu. Kendisiyle konuşmak istedim.

— Hiç, hiç,, dedi, bir derdim yok

Kadın güldü:

— Mühür, dedi. Belediye tephirhanesinin mühürü. Malûm ya, eski elbiseler satılığa çıkarılmadan evvel bir ke-re tephirhaneyi boylar.

Bu sırada dükkâna! bir müşteri gelmiş, bir çorap almak için kadımla pazarlığa girişmişti. Ben de iş arasında can sıkılamak için, burada daha fazla durmadım. Ve kasaplar çarşısından uzaklaştım..

Kasaplar caddesinde ilk evvelâ böyle bir manzarayla karşılaştık

para kazanıyorum. Bu da bana yetiyor. Aç gözlü değilim ben!..

O anlatırken, ben de satılık malları tetkik ediyordum. Takım elbiseden başka her şey yepyeni idi. Elbisenin eskiliği nazarı dikkatimi celbettiği için kadına sordum:

— Her şeyi yeni yeni satıyorsun. Fakat bu elbise!..

Lâfımı ağızma tıkadı:

— Oğlumun elbisesi de, biraz daha geldik. Hani şöyle iyi bir müşteri olur sa okutacağım.

Eskilikten yakasım kenarları açılmağa başlamış olan elbiseye bir kere daha baktım.. Birdenbire gözüme, sol yakanım rozet veya çiçek takılmak için yapılmış olan ilginde, bir kurşun mührün sallandığı ilmişti.

— Bu da nesi? diye hayretle sordum..

Kadın güldü:

— Mühür, dedi. Belediye tephirhanesinin mühürü. Malûm ya, eski elbiseler satılığa çıkarılmadan evvel bir ke-re tephirhaneyi boylar.

Bu sırada dükkâna! bir müşteri gelmiş, bir çorap almak için kadımla pazarlığa girişmişti. Ben de iş arasında can sıkılamak için, burada daha fazla durmadım. Ve kasaplar çarşısından uzaklaştım..

HABERCI

Düşüp ölen bir işçi

Marangoz Malatyalı Feyzi, dün İstinye dokunda tamir edilen Galata vapurunun güvertesinde çalışırken, muvazenesini kaybederek yedi metre yükseklikten saç dokun üstüne düşmüş, kafası patlamış ve hemen ölmüştür.

Yeni Çin elçisi

Evvelce Nankin hükûmetinin Ankara elçisi iken son defa Çin ordusunda vazife alan general Ho-Yaonun yerine Çin'in Viyana maslahatgüzarı Tung Te Şiyenin tayin edilmiştir.

Yeni Çin elçisi yakında Viyanadan şehrimize gelecektir.

Akkâ

Zaptedilerek Mehmet Ali Paşanın isyanı bastırıldı

Abdülmeccit tahta çıktığı vakit on sekiz yaşındaydı. Tahta oturduğunun ikinci günü Nizip harbinin kaybedildiği haberi geldi. Birkaç gün sonra da Kaptan Derya Ahmet paşanın firar ederek donanma ile Mısır valisi Mehmet Ali paşaya iltica ettiği duyuldu.

İşte bu, tarihin meşhur “Mısır gaillesi” ni doğurdu. Londrada İngiltere, Fransa, Rusya ve Prusyanın iştiraki ile bu mesele hakkında bir karar vermek üzere toplanacaklardı. Kongreye Fransa iştirak etmek istemedi, çünkü Fransızlar Mehmet Ali paşayı tutmaktaydılar. Fransanın, işi süruncemede bırakmak istediğini anlayan devletler Fransız murahhası Gizoyu kongreye kabul etmeden kararlarını verdiler. Ve verilen kararın padişah tarafından Mehmet Ali paşaya tebliğ edilmesini de bu karara ilâve ettiler. Mehmet Ali paşaya, Sayda eyaletinin kaydı hayat şartıyla kendine verildiği ve Akkâyı muhafaza edeceği bildirilecekti ve paşa, bunu kabul edip etmediği hakkın da on gün zarfında cevap verecekti. Kararı tebliğ etmeye Rifat bey memur edilmmişti. Mehmet Ali paşa, Rifat beyi fevkalâde iltifatla kabul etti.

— Padişahın her emri başının ilzerinedir. O isterse ben kapıcılığı bile kabul ederim dedi ve sözlerine şunlar ilâve etti:

— Yalnız beni üzen, muazzeb eden mesele padişahın işine diğer devletlerin müdahale etmesidir. Onlara ne oluyor, padişah elbette kendi sözünü dinletebilir.

Fakat böyle söyliyken Mehmet Ali paşa, kendisine teklif edilen esaslara cevap vermiyor, işi uzatmak istiyordu. Rifat bey:

— Ben, dedi, işin bu cihetlerini bilemem. Bunları konuşmak da salâhiyetim dahilinde değildir. Ben yalnız verilen emri yerine getirmek, bana söylenenleri siez tebliğ etmekle mükellefim.

Mehmet Ali paşa kurnazlık yapıyor, Rifat bey de aynı kurnazlıkla mu kabele ediyordu. Yalnız bu kurnazlıkların hiçbir tesiri görülmeyen ve Osmanlı hükûmeti Mehmet Ali paşa üzerine İzzet Mehmet paşa kumandası ile kuvvet sevketti. Mehmet Alinin oğlu İbrahim Dürzâ dahilinde Türk kuvvetlerini karşıladı. Fakat fena halde mağlûb olarak kaçtı. Bundan sonra ordu ilerledi ve 1840 yılı 2 ikinciteşrin günü (97 sene evvel bugün) Akkâyı zaptetti. Diğer taraftan Amiral Napier de donanma ile İskenderiye nüne gelmiş ve şehri bombardıman etmişti. Mehmet Ali paşa bu kadar şiddet karşısında mukavemet edemedi. Esasen ihtiyarlanmış, harbede miyecek hale gelmişti. Teslim olmak tan ve verilecek cezaya rıza göstermekten başka çare yoktu.

Paşa cezaya çarptırılmadı. İhtiyarlığına hürmet gösterildi. Ve, Osmanlı hükûmetine senede seksen bin kese akçe vermek şartıyla Mısır valiliği kendisine verildi.

Bu mesele halledilmişti fakat, Avrupa için daha mühim ve tehlikeli bir hâdisе ortaya çıktı. Fransa, Londra kongresine alınmadığı için küplere binmişti. Bunu bir haysiyet meselesi telâkki ediyordu. Başvekil Tiyer, icab ederse bir Avrupa harbine bile sebep olacak, fakat Fransanın haysiyetini temizliyecekti. Bunun için derhal harb hazırlıklarına başladı. Parisi muhafaza maksadıyla de her tarafta istihkâmlar yaptırılıyordu.

İngiliz başvekilli Palmston, Fransanın hazırlıklarını istihfafla karşılıyor, bu hareketi birinci Napolyonun tecavüz hareketlerine benzeterek şöyle diyor:

— Biz, hiçbir vakit böyle kuru güllütülere pabuç bırakmayız.

Fransa imparatoru, birinci Lüi Filip için sarpa saracağını anlıyordu.

Niyazi AHMET

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

TALAT PAŞAYI NASIL ÖLDÜRDÜM

Yazan: Soğoman Tehliryan — Çeviren: S.S. — İktibas ve tercüme hakkı mahfuzdur —

— 87 —

Komiteci arkadaşımız, İngilizleri, Enver paşayı Talât'tan evvel öldürmekle tehdit etmişti

Zakaryan:
— Biz de yeni geldik. Biraz madam-ı gördük, şimdi seni soruyorduk, içeriye girdin...

Eftyan:
— Kruttan bahsedilince kuyruğu teşekkür ederim.

Apelyan:
— Beni kurda benzettiğinden dolayı teşekkür ederiz.

Eftyan:
— Bu bir darbe meseldir... Tamsilde hata olmaz derler...

Zakaryan:
— Şimdi lâtifeyi bırakın da işimize bakalım... Celseyi açıyor arkadaşlar. Evvelâ arkadaş Apelyanın raporunu dinleyeceğiz. Söz arkadaş Apelyanın...

Apelyan:
— Son vaziyeti biliyorsunuz. Bu sabah Cenevreden aldığımız bir haber, Enver paşanın hususî bir memuriyetle Moskovadan Berline geldiğini ve Talât paşa ile temaslarda bulunduğunu bildiriyordu. Cenevre merkezi İngilizlerin Enver paşanın peşini takip ettiklerini ve Rabında buradaki İngiliz ajanlarıyla teşriki mesai edebileceğimizi de ilâve ediyordu. Vaziyetin ana hatları bunlardı.

Zakaryan:
— Arkadaş Apelyan bana bunları haber verince, derhal İngilizlerle temas ederek, Enver paşa hakkında etraflı malûmat elde etmesini kendisinden rica etmiştim.

Apelyan:
— Evet. Aldığım emir üzerine, bilhassa Talât paşanın Berlindeki izini bulmak hususunda bize azamî yardımda bulunan İngiliz teşkilâtının adamlarıyla temasa girdim. İngilizler bidayette bu meselenin bizi alâkadar etmediğini ileri sürerek, Enver paşa ile meşgul olmamızı tavsiye ettiler. Bunun üzerine onun da idam mahkûmları arasında bulunduğunu, Talât paşa ile temas eden herhangi bir adamla yakından alâkadar olmak mecburiyetinde bulunduğumuzu anlattım. Bütün bunlara rağmen İngilizler noktai nazarlarında ısrar ediyorlardı. Bunun üzerine son kozumu oynadım...

Hep bir ağızdan:
— Ne yaptın? — diye sorduk
Apelyan gülererek cevap verdi:

— Ne yapacağım mükemmel bir yalan uydurdum ve muvaffak oldum. Bakım ki Enver paşanın adresini bile veremiyorlardı, ayağa kalktım Allaha ısmarladık diyerek sunları söyledim:

— Mademki siz bu işte bize yardım etmek istemiyorsunuz, biz de başımızın çaresine bakacağız... Yirmi dört saate kadar Enver paşanın izini bulur ve belki Talât paşadan da evvel onun hesabını görürüz.

İngilizler Enver paşanın izini nasıl bulacağını sorunca, dedim ki:

— Enver paşanın hususî bir memuriyetle buraya geldiğini ve Talât paşa ile temaslarda bulunacağını haber aldık. Demek ki nasıl olsa Talât paşa ile görüşecekler. Adamlarımız Talât paşayı daimî tarassut altında bulundurdular. Muhakkak onu ziyaret eden Enver paşayı da görecektikler. Buradan ayrılır ayrılmaz bu arkadaşlara Enver paşayı gördükleri takdirde bütün işleri terkederek onu takip etmelerini ve fırsat buldukları takdirde evvelâ onun işini bitirmelerini emrederim...

Bu sözlerim üzerine İngilizler birdenbire yumuşadılar ve beni alıkoyarak pazarlığa başladılar.

Zakaryan:
— Tebrik ederim Apelyan, bugün

Derhal Başvekil Tiyer kabinesini değiştirdi. Bu suretle tehlike ortadan kalkmıştı. Başvekilin Paris civarında yaptırdığı istihkamlar ise 1870 harbinde gene işe yaradılar.

Niyazi AHMET

de mükemmel bir iş görmüşsün... Devam et, sonra ne oldu?

Apelyan:
— Ne olacak yelkenlerini suya indirerek etraflı izahat verdiler.

Zakaryan:
— Söylediklerini not ettin mi?

Apelyan:
— Mühim yerlerini not ettim... İngilizlerin verdiği malûmata göre vaziyet şudur. Talât paşa ile temasta bulunan Hintliler ve Mısırlılar arasında bazı İngiliz ajanları bulunduğunu biliyorsunuz, bunlar sureta Talât paşa ile teşriki mesai ederek, ittihatçıların bütün faaliyetini günü gününe İngilizlere haber vermektedirler. Bunların verdiği malûmata nazaran, Talât paşa İttihat ve Terakki fırkasını yeniden canlandırmayı düşünmüş ve bu maksatla faaliyetlere başlamıştır... Hatta bu projenin den Moskovada bulunan Enver paşayı da haberdar etmiş, onunla da muhabereye başlamıştır... Bu muhabere İngilizlerin eline geçmiştir... Elde edilen bu mektuplardan anlaşıldığına göre, Talât paşa İttihat ve Terakkiyi muvakkat bir harici teşkilât olarak Berline yeniden canlandırmak istiyor; Enver paşa esas itibarıyla bu projeye taraftar olmakla beraber, merkezi umuminin Berlinde değil, Moskovada bulunmasını istiyordu. Talât paşa buna siddetle muvazır. Zira bir taraftan İngilizlerle de ayrıca müzakerelerde bulunuyordu. İngilizlerin muvafakati ve yardımıyla bir gün tekrar Türkiye'ye dönülebileceğini ümit ettiği için İttihat ve Terakkiyi canlandırmak ve bir fırkanın lideri olarak memlekete dönmeği düşünüyordu.

Halbuki merkezi umumî Moskovaya nakledildiği takdirde, Ruslarla arası iyi olan Enver paşa teşkilâtın başına geçecek ve Talât paşa açıkta kalacaktır. Üstelik İngilizler de kat'ı münasebat etmiş bulunacaktır. Meselenin mektupla halledilemeyeceğini gören Enver paşa, Rusların da muvafakatiyle Talât paşayı kandırarak üzere Berline gelmiştir.

Zakaryan:
— Bu malûmat fevkalâde mühimdir. Arkadaş Kalustyan lütfen bunları aynen zapta geçiriniz, bu gece derhal Cenevreye ve Parise bildirelim... Devam et kardeşim.

Apelyan:
— Enver paşayı Rusyada takip eden İngiliz ajanları onun Berline hareket ettiğini haber verdiklerinden, Enver paşa daha Berlin istasyonuna ayak basar basmaz İngilizler tarafından takip edilmeğe başlamıştır. Enver paşanın "Ali" nam müstearıyla seyahat ettiği ve Berline gelir gelmez Talât paşayı ziyaret ettiği tesbit edilmiştir.

Zakaryan:
— İmkânı yoktur... Bizimkiler bunu neye bize haber vermediler?

Apelyan:
— Ben de buna hayret ediyorum.

Zakaryan:
— Dur bakalım... Hatırlar mısınız? Birkaç gün evvel raporlardan birinde Alman benziyen uzun bylu zayıf bir adamın Talât paşayı ziyaret ettiği, evden çıkarken bu adamın bizzat Talât paşa tarafından kapıya kadar uğurlandığı yazılmıştı... Sakin bizimkilerin Alman zannettikleri bu adam Enver paşa olmasın?

Apelyan:
— Haklı var... O olacaktı... Adamlarımız sadece Talât paşayı takibe memur oldukları için bittabi Enver paşa ile meşgul olamazlardı. Esasen Enver paşa sokağa çıkar çıkmaz bir otomobile atılarak gözden kaybolmuştur. Bereket versin İngilizler peşini bırakmamışlar ve Enver paşanın Grönenvald'da oturan eniştesinin köşküne gittiğini tesbit etmişler.

Zakaryan:
— Talât ve Enver paşalar arasında cereyan eden müzakereler hakkında malûmat aldınız mı?

Apelyan:
— İngilizler bu hususta ketum davranmakla beraber, bu cihetin bizi al-

Şanghayda Çinliler Ricat etmek mecburiyetinde Fakat ricat hatları kesilmek tehlikesinde

Şanghay 7 (A.A.) — Central Nevs Çin ajansının bildirdiğine göre Hangçou körfezinin bazı Japon kıtaları karaya çıkarılmıştır. Bu kıtalar Şanghaya doğru şimali garbi istikametinde ilerlemektedirler. Bunların Kiangpu hududunda kâin Sintsang civarında Çin kıtaları ile çarpıştıkları söylenmektedir. Hangçou körfezinde yapılan bu ihraç hareketi Şanghay cephesindeki vaziyeti tamamiye değiştirmiştir. Bu yeni kıtalar süratle şimalde doğru ilerlemeğe muvaffak oldukları takdirde Çinlilerin herhalde Çansa, Sungkiang hattına kadar ricat etmeleri lâzım gelecektir. Bu takdirde bile cephenin cenup kısmı tehdit altında kalmış olacaktır.

Bu hattın gerisi bir göle müntehi olduğu için mükemmel bir tabii müdafaa hattı teşkil etmektedir.

Japonlar Şansinin merkezinde
Tokyo, 6 (A.A.) — Japon kıtaatı Şansinin hükümet merkezi olan Taiyuana varmıştır.

Çinlilerin ricat hattı kesiliyor
Şanghay, 7 (A.A.) — Şanghayı cenup ve garbindeki ve bilhassa Poutoung mıntakaındaki Çinlilerin hattı ricatı 5 ikinciteşirinde Hantcheou körfezi sahiline çıkarılmış olan Japon kıtaatlarının ileri hareketi yüzünden kesilmek tehlikesine maruz bulunmaktadır.

Almanyanın tavassutu meselesi
Brüksel, 7 (A.A.) — Çin murahhas heyeti namma söz söylemeğe salâhiyetler bir zat bu akşam Nankinden gelen ve Alman hükümetinin Çin - Japon ihtilafının halli için tavassutta bulunacağı hakkındaki haberleri kat'iyetle tekliz eden bir telgrafın metnini teyit etmiştir.

Brükselde muvaffakiyet!
Brüksel, 6 (A.A.) — Japonya'ya gönderilecek metin hakkında itilâf hasıl olmuştur.

RADYO

İSTANBUL:
18,30 Plakla dans musikisi, 19 Safiye pl. yona ve keman refakatle, 19,30 konferans, Kâzım Nami Duru, 20 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Müzaffer ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı), 21,15, 21,45 Fransız sinema ar. tistlerinden M. Florel tarafından stüdyomuz orkestrası refakatle muhtelif parçalar. 21, 45 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 plakla solo. lar, opera ve operet parçaları, 23, son.

NOVOTNi'de
SURPRİZ!
BudaPeşte Operet Şantözü
RUDOLFFY
Tamamen yeni bir repertuvarla ve Yunan Opereti artisti
ARİS HRYSOHOOS'un
ve sevimli tenor
YUNKA'nın
iştirakiyle eğlenceli numaralar

Zayı evrakı bulana mükâfat var!

ZAYI — Cuma günü öğle vakti Sirkeciyle Taksim arasında ikinci mevki Maçka - Beyazıt tramvay arabasında gazeteyle sarılı bir defter unutulmuştur. İçinde kimsenin işine yaramıyacak bir takım tercümeler bulunan bu defteri bulan ve Taksim Talimhane, Tarlabası caddesi Urfa apartmanında Göz hekimi Dr. Murad R. Aydıma teslim eden fevkalâde memnun edilecektir.

ZAYI — 3645 numaralı sahibi bulunduğu kamyonetin arka plakasını kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmi yoktur. 718 sildi numaralı İstapan

kadar etmediğine dair kat'i teminat veriyorlar. Benim anladığıma göre, Enver paşa Asyada bir müslüman hareketi meydana getirmek istiyor ve İttihat ve Terakkinin bu işe önyak olmasını tasarlıyor.

Zakaryan:
— Bunu nereden anladın?
(Devamı var)

SİNEMA

Joan Kravford korkuyor! Şöhretini kaybet- mektense sinemayı bir an evvel bırakacak

Amerikan sinemasının en büyük yıldızlarından Jan Kravfordun, gelecek sene sinemayı terkederek, tiyatrolarda rol alacağı haberi verilmektedir. Şimdiye kadar birçok filmi çevirerek, büyük muvaffakiyetler kazanan ve dünyanın en büyük yıldızları arasında yer almış olan Jan Kravford, son zamanlarda, gayet az film çevirmiş ve âdeta unutulmaya başlamıştır. Bunun sebebi, birçok yeni yıldızların meydana çıkması ve bilhassa, en meşhur Fransız aktrislerinin Hollanda gelerek, büyük muvaffakiyetler kazanmalarıdır. Bunun farkına varan ve tamamiyle unutulmadan ve şöhretini kaybetmeden sinemayı terketmenin daha hayırlı olacağına anlayan Jan Kravford, kararını işte, bunun için vermiştir.

Kendisi, şimdiye kadar, tiyatrolarda oynayan oynamıştır, fakat sesi büyük gösterdiği muvaffakiyetlerden dolayı, büyük bir rağbete mazhar olacağına inanarak, ona birçok teklifler yapmışlardır.

Diger taraftan, çok sevimli "esmer kız", Klodet Kolberin de, sinemayı terketmek, tiyatrolarda ve revülerde oynamaya niyetli olduğu söylenmektedir. Klodet henüz kat'i kararını vermemişse de, muhtemel olduğunu söylemiştir.

Esasen kendisi, sinemaya intisap etmeden evvel Brodvey tiyatrolarında büyük muvaffakiyetler kazanmıştı. Sinemaya geçtikten sonra, büyük muvaffakiyetler kazanmıştı. aleyh, bu meslek, ona hiç de yabancısı değildir ve şöhretini muhafaza edebilecektir.

9 teşirini sani Salı günü akşamı
TURAN Tiyatrosunda
Üstad Bestekâr Muhlis Sabahaddin gecesini
Naşit, Safiye, Muallâ, Fikriye ve saz heyeti Zozo Dalmas ve Yunan operet artisti Aristidi
Hatırım için büyük operet 3 perde
20 kişilik büyük orkestra

Senenin en muazzam — En müthiş ve en güzel filmi

Sarı Esirler

Fransızca sözlü **PAUL MUNI**
BUGÜN **LUIZ RAYNER**
Ve
IPEK Sinemasında **20.000 figüran**

Seanslar saat 11 - 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da

Saat 11 de tenzilâtli matine

Senenin en güzel filmi
LEYLAKLAR AÇARKEN

JEANETTE MAKDONALD
NELSON EDDY

BUGÜN MELEK'te

Seanslar: 2 - 4,15 - 6,30 ve 9 da

Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Sinemacılığının icadından beri hiç bir filmde beraber oynadıklarını hatırladığınız **HARRY BAUR — MARIE BEL — RAIMU — PIERRE RICHARD WILLM — PIERRE BLANCHAR — FERNENDE — FRANÇOISE ROSAY — LOUIS JOUVET** gibi muazzam bir heyeti temsiliyenin birleştiği ve temsil ettikleri

Bir Balo Hatırası

Şaheserini görmek üzere bugün

SAKARYA sineması

tahtı muhasaraya alınacaktır. Seans saatleri:

Matineler: 2 - 4,15 - 6,30 ve suvare 9 dadır.

Bugün saat 11 de tenzilâtli matine

Dördüncü Vakıf Han Altında Borsa Kiraathanesinde:

ALIM MUSIKI HEYETİNDEN

FAHRİ ve ARKADAŞLARI

Ve ayrıca büyük usta Heranti: Ramazan gecelerinde her akşam dinleyeceksiniz. Çay, kahve 25 Kuruş.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

ve bütün ağrılarınizi derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

İslm ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakının

Cinayet ve aşk romanı

Agatha Christie'nin bu güzel romanı (V&N) tarafından türkçeye çevrilmiştir.

— 48 —

— Londrada dediniz ki, tübü niçin bu derece acemice saklamışlar? Halbuki hava penceresinden onu atmak basit bir işti. Şimdi bunun cevabını buluyor gibi oluyorum: "Tüb saklanmıştı. Zira mücrim onun bulunmasını istiyordu."

Puaro:

— Pravo! - dedi.

— Söylemek istediğiniz buydu, değil mi? Ben, bu işte, biraz daha ileri gittim.

— Nasıl bakalım?

— Kendi kendime şu suali sordum: "Mücrim niçin tübün bulunmasını istiyor?"

— Ne buldunuz bu sualin cevabını?

— Şunu buldum: "Zira tübü kullanmamıştı..."

Puaro, nadir heyecanlarından birine kapıldı:

— Bravo! Bravo!

— Doğru mu düşündüm?

— Ben de bu meseleyi tıpkı sizin gibi müteale ediyorum.

— Memnun oldum... Mantığımda devam ederek kendi kendime dedim ki: Mademki tübü zehir atmak üzere kullanmadılar, öyleyse, zehirli diken başka bir suretle batırılmıştır. Yahut diken başka türlü atılmıştır. Öyle bir aletle ki, bir erkek ve yahut bir kadın, dikkatini elbetmeden dudaklarına götürülsün. Bunun üzerine, sizin ısrarınız neticesi bavyullardaki ve insanların üstündeki eşyaların listesinin yapılandırıldığı hümeti şimdi anladım. İki cihet, dikkatime fevkalade çarptı.

— Ne?...?

— Ledi Horbürinin cigara ağızlığı ve Düponların şarkvârı muhtelif cigara ağızlıkları.

Furniye sustu.

Puaro'ya baktı.

Küçük polis hafiyesi ' y söylemiyordu.

— Ne dersiniz?

— Siz ne düşünüyorsunuz?

— Düşünüyorum ki, bu ağızlıklar, dikkatini elbetmeden ağza götürülebilir. Doğru mu düşünüyorum, doğru düşünmüyorum mu?

Puaro, cevap vermeden evvel, bir müddet tefekküre daldı.

— İzin üzerindesiniz... Fakat düşüncelerinizde devam ediniz bakalım. Bilhassa arı meselesini de unutmayınız.

— Arı mı? İşte arı meselesi hakkında hiç bir şey düşünmedim. Bunda arının ne işi var? Anlamıyorum.

— Düşünmelisiniz halbuki... Sanırım ki, arının bunda büyük rolü vardır. Bu sırada telefon çaldı.

Puaro, ahizeyi eline aldı.

— Allo, allo... Evet, benim... Puaro..

Eliyle ahizeyi kapıyarak:

— Tibo.

— Ya...

Ve devam etti:

— Evet evet... Anlaşıldı... Gayet iyiyim... Ya siz?... Mösyo Furniye mi? Şu sırada yanımda buluruyorum

Ahizeyi masanın üstüne bırakarak Furniye'ye döndü:

— Tibo, emniyet müdüriyetinde sizi aramış. Sizin buraya beni görmeğe geldiğini söylemişler. Kendisiyle konuşmalısınız... Konuşun bakalım ama, fevkalade heyecanlı görünüyor.

Furniye telefonu aldı

— Allo, allo... Evet, Furniye... Yok canım... İmkân yok.. Fakat öyle, canım. İnanabilirsiniz... Şimdi yanınıza geliriz. Telefonu kapattı. Puaro'ya doğru bir nazar attı.

— Kız.

— Hangi kız?

— Madam Jizelin kızı.

— Ne?

— Mirasını istemek üzere müracaat te bulunmuş.

— Nereden geliyormuş?

— Anıyabildiğime göre, Amerika'dan... Tibo, ona, on bir buçukta gelmesini söylemiş. Şimdi daha evvelden kendisiyle buluşup konuşmamızı istiyor.

— Pek âla... Derhal gidelim öyleyse. Matmazel Grey'e bir mektup bırakırım.

— Şu satırları yazdım:

"Kızım,

Bazı yeni hadiseler çıktı. Bu sebeple buradan çıkmak mecburiyetinde kalıyo-

rum. Şayet Jan Düpon telefon ederse kendisine karşı sevimli davranınız. Tamir edilecek çoraplardan ve dikilecek düğmelerden kendisine bahsediniz. Sakın şimdilik kablettarihi testilerden, vazolardan açmayınız! O sizi pek takdir ediyor. Kendisine sevimli görünebildiğiniz kadar görününüz!

Puaro

— Şimdi artık gidelim, dostum. - diye davrandı. İşte beklediğim de zaten bu kadındı. Mazinin bu hayalinin sahneye girmesini istiyordum. İptidadan beri bu kızın mevcudiyetini hissediyordum. Artık bu hikâyeyi aydınlatılabileceğiz.

Tibo, onları büyük bir nezaketle karşıladı. Mutat komplimanları birbirlerine karşı savurduktan sonra, no ter, mevzuu madam Tibonun varisine temas ettirdi.

— Dün kendisinden bir mektup aldım! - dedi. - Bu genç kız, bu sabah beni görmeğe geldi.

— Matmazel Moriso kaç yaşında?

— Matmazel Moriso... Daha doğrusu madam Rihards... Zira kendisi evlidir... Ve yirmi dört yaşındadır.

— Resmî evrakını size gösterdi mi?

— diye Furniye sordu.

— Tabii, tabii...

Klasörünü açtı.

— Evvelâ şuna bakın

Bir izdivaç akitnamesi gösterdi. 1910 senesinde imzalanmış bir akit. Bekâr olan Jorj Leman'la Mari Moriso. İkisi de Kebek sakinlerinden. Sonra da Anna Moriso Leman'ın tevellüt kâğıdı. Ve ikinci derecede ehemmiyette vesikalar.

— İşte madam Jizelin hüviyetini aydınlatan vaziyetler... - diye sevindi.

Tibo:

— Anladığıma göre, Mari Moriso, (yani madam Jizel) bu Leman'la evlenmeden evvel mürebbiye yahut çamaşırcıymış. Ahlâksız adam, onu, izdivaçtan sonra terketmiş.

— Sonra?

— Sonra, Mari Moriso, kızının ismini aldı.

"Çocuk.. Sent - Mari mektebinde büyümüş. Bu mektep Kebek'tedir. Kadın, Kanadadan Fransaya gitmiş. Bir erkekle beraber zannırım. Arada sırada para gönderir, kızının masraflarını ödermiş. Sora, müesseseye toptan para vermiş. Hatta kızı büyüyüp de mektepten çıkınca ona verilmesi için parayı da tevdi etmiş. Şüphesiz ki bu sırada Mari Moriso namı diğer Leman gayri muntazam bir hayat yaşıyordu. Bütün ailesiyle münasebatı kesmeği makul usul sayıyordu.

— Genç kız, servet sahibi olduğunu nereden öğrenmiş?

— Birçok gazetelere ilanlar koyduk. Bunlardan bir tanesi Sent Mari müdiresince görülmüş, madam Rihards'a telgraf çekmiş. Madam Rihards o sırada Avrupada bulunuyormuş. Amerikaya avdet etmek üzereymiş.

— Kocas Bay Rihards kim?

— Bir Amerikalı. Daha doğrusu bir Kanadalı. Cerrahlık âletleri fabrikatörü.

— Karısıyla beraber mi?

— Hayır. Amerikada kalmış.

— Madam Rihards, annesinin öldürülmesine ne düşünüyor? Buna dair bizi tenvir edebilir mi?

— Annesine dair hiç malûmatı yok.

Mektep müdiresinin söylemesine rağmen, kadıncağız, annesinin genç kızlık ismini bile hatırlamıyor.

(Devamı var)

Her telden birer parça:

Fotoğrafla Türkiye

Matbuat genel direktörlüğünün bana da iktisad ettiği (fotoğrafla Türkiye) al. bümünü bize misafir gelmiş olan ve hiç o kuma, yazma bilmiyen yetmişlik bir hatun derin bir ilgi ve şaşkınlıkla içinde sayfa sayfa seyrederken İstanbul manzaralarından bir çölgüleri tanıyor ve sevinç gösteren jestler le:

— A A A... Burası Rumelihisarı.. Burası Çamlıca.. Burası Ortaköy.. Burası köprü.. Burası Eyüp denizi!

Diye söylenirken tanımadığı Anadolu nun ve hele Ankaranın pek muhteşem manzaralarını göstererek:

— Buralar da galiba Avrupa, Amelika memleketleri olmalı! Aman Allahım, buralar ne kadar da güzel yerler, buralarda ne binalar varmış, ne binalar, ne yollar!

Diye Diye Gülerken:

— Haaayır, dedim, analık! Buralar da bizim memleketler... Ve resimleri birer birer işaret ederek saymaya başladım:

— Burası filân yer, burası falan yer, bu rası falan yer!

Benim bu izahatım üzerine hatuncağın parmağı ağzında kaldı ve hele Ankara manzaraları karşısında şunu söyledi:

— Hay buraları yapan eller dert görme sin, hay tuttukları her taş ve toprak bu hale gelsin! Bunlar kolay kolay yapılar şey ler mi? Buraların resimleri bu kadar göz kamaştırıyor, yakından görülecek sahilleri kim bilir nasıldır? İnsanım vaktü halli olsa da gidip bu canım yerleri bir de yakından görse!

Kokmuş yumurtalı pastalar!

Şimdi de ortaya bu mesele çıktı: Kokmuş yumurtalı pastalar! Bu yumurtalar kokmuş olmayıp ta nasıl olacaktı ya?

— Folluktan yeni çıkmış, taptaze olma lıydı!

Diyeceksiniz. Yağmamı var, nerede bu bol luk? Herifçi oğlu hem yüz paraya pasta satacak, hem de onun içine günlük yumurta dolduracak! Zaten adamcağız pastasını, pan dıspanıyı, çöğünü, kurabiyesini yollarda satarken âdeti bu ciheti itiraf ediyor:

— Sütüne mi, şekerine mi, yağma mı, yu murtasına mı? Yüz paraya bunlar, yüz!

Hoş, bunların yollarında birer kuruşa satı lanları da caba!

İşte onun için bu gibi şeylerin içinde taze yumurta aramak, tıpkı yirmi paralık içkem be çorbasının içinde hint kumaşı aramaya benzer.

Şanghayda ne var, ne yok!

Bir gazetede okuduğuma göre şimdi Şang hay şu halde imiş:

Bir tarafta ateş, kan, ölüm, kıyamet.. Öte tarafta vur patlasın, çal oynasın, doldur içe lim!

Dünyanın bu acayip memleketinin Çinli lerle dolu olan tarafında Japon bombaları ortayla hallaç pamuğu gibi atarken İngiliz, Amerikan, Fransız muntakalarında da bir çok Avrupa ve Amerikalı tüccarlar, zengin ler ve zabıttar oralarda ring atan beyaz rus kadimlerle esrar, morfin, kokain dalgaları içinde bir yalancı cennet hayatı yaşıyorlar mış... Fena mı yahu?

"Mihnetli kendüye zevk etmedir Alemda hüner,"

"Gamı şadîl felek böyle gelir, böyle gidir,"

Diye buna derler işte!

O. Cemal KAYGILI

Bir kadın 80 gündür baygın yatıyor

Londrada, bütün doktorların bir gün bile yaşayamaz diye ittifak ettikleri bir hasta kadın var ki, tamam 80 gündür baygın yatıyor. Yalnız kendisini kat'iyen bilmemekte ve baygın bir halde bir hastane odasında yatmaktadır.

Bu kadın 22 yaşında bir annedir. Yüksek bir apartman katından düşmüş ve baygın olarak hastaneye kaldırılmıştır. Ve dediğimiz gibi hâlâ da baygındır.

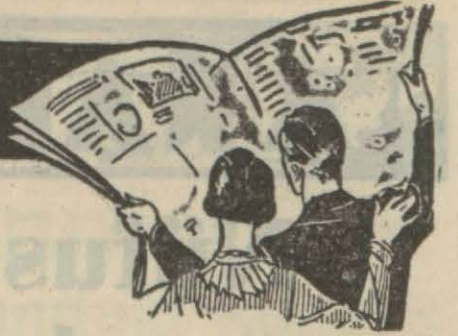
İşin garib tarafı bütün doktorlar,

Tonton amca çarşıda

Hikâye

Nişan yüzüğü

Yazan: Mustafa Niyazi

Ağır ceza salonu, "o mahkeme se nin, bu mahkeme benim,, dolağan hu kuk talebeleri, gazeteciler ve bir merak lı kalabalığıle dolup taşıyordu. Dışarda lapa lapa kar yağdığı halde kapılar ar dına kadar açıktı.

Birden salon dalgalandı. Sonra öyle derin, öyle kehredici bir sessizlik oldu ki, gazetecilerin kâğıt hışırtıları bile duyuluyordu.

Mahkeme heyeti, yerlerine oturdu lar. Salon, soluğunu kesmiş, meraktan çatırcasına beklemeye başlamıştı.

Mubaşir - Sıtma görmemiş bir sesle üstüste üç defa:

— Destan oğlu Hasan... Destan oğ lu Hasan, Destan oğlu Haa—sann.. di ye, bağırdı.

Salon soluğunu keserek durdu, bek ledi. Bütün başlar lapaşa çevrilmişti.

İçeriye, — İki süngülü jandarma nın ortasında—yüzü sapsarı, saçı saka lına karışmış bir adam girdi.

Reis, zabıt kâtibine sordu:

— Bu başlamış bir davamıdır?

— Evet.. Şahitlerin dinlenmesine

kalmıştı.

— Tebligat yapılmış mı şahitlere?

— Evet..

Reis mubaşire:

— Şahitleri çağırın!.. dedi.

Mubaşirin sesi duyuldu:

— Mahmuuuuuu oğlu Mahmut, Mah mut oğlu Mahmut, Mahmut oğlu Mah mut.

Kapıdan içeri, orta yaşlı bir adam girdi. Reis sordu:

— Adın ne?

— Mahmut.

— Babanın?

Mahmut:

— Ne iş yaparsın?

— Yakacak kurşun odalarda işçi yim.

Reis, iki jandarma arasındaki ada mı gösterdi:

— Bunu tanıır mısın?

— Evet, dedi. Hasan.. Bizim fabri kada çalışırdı.

— Peki bildiklerini anlat..

— Reis bey, malûmunuz bizim kur şun odalar yılda bir temizlenir. Raf ları tabanları... bir hafta önce bu temiz lige başladık. Odanın tabanındaki tor tuları temizlerken elime katı bir şey geldi. Baktım bir altın yüzük... Hemen arkadaşlarıma koştum. Yüzüğü evirip çevirdiler. Okuma, yazma bilenlerin söylediğine bakılırsa, içinde "Hatice,, kazılmış.. Biz böyle yüzük derdindey ken birdenbire yanımızda Hasan peyda oluverdi. Elimden yüzüğü almak iste di. Vermedim. "Sat,, dedi. Satmadım. Sonra lâfrdeğiştirdi "Bu yüzük bana ait,, dedi.

İşte yüzü, yalam diyorsam söyleyin.

Aramızda Hasanın adı "kavgacı,, çık mıştır. Biraz geçimsiz olduğundan ö türü... Bu sebepten hakkında söylenen lâfları haketmiş sayılır.

"Bir maraza çıkacak,, diye korku yordum doğrusu. Gürültüyü duyanlar etrafımıza halka çevirmişlerdi.

Tam yüzüğü Hasana vereceğim sı rada arkadaşlardan biri "Bu yüzük Sü leymanın yüzüğü,, dedi. Hepimiz hatırladık. Süleymanın parmağında böyle bir altın yüzüğü ben de görmüştüm.

bu kadının 80 gündür baygın her gün öl mesine intizar ettikleri halde kadının yaşamasıdır. Kendisi, boğazından süt akıtılmak suretiyle beslenmektedir.

Genç kocası, çok sevdiği karısının kendisine geleceğine kani bulunmakta ve her gün birçok saatini hastasının başı ucunda geçirmektedir.

Hasan gittikçe sertleşiyor, ağızını bozuyordu.

Neredeyse kavga çıkacaktı. Daha ben bunu düşünürken, Hasan üstüme atıldı. Arkadaşlar araya girdiler, bizi ayırdılar. Gürültüyü kimyager duymuş geldi, yüzüğü elimizden aldı.

— Söylenceklerin biti mi?

— Eve, bitti reis bey...

Müddeiumumi şahitlerden kimya ger Rusuhi beyin dinlenmesini teklif etti. Kendisi gelmediğinden ifadesi o-kundu.

Kimyager Rusuhi bey Hasanın ka til olduğunda kuvvetle ısrar ediyordu. Buna benzer bir vak'aya Hamburgday ken de rastladığını anlattıktan sonra, teknik izahata girişiyordu.

Hamız kibrit bütün uzvi maddele re ve bütün madenlere tesir ettiği hal de,, altın ve plâtin gibi asil madenlere karşı tesirsizdi.

Mademki Süleyman kaybolduktan sonra kurşun odalarda ona ait bir ni şan yüzüğü bulunmuştu. Ve halâ Sü leyman ortalarında yoktu. Süleyman bir kaza eseri olarak hamız kibrit dolu odaya düşer, suda eriyen bir tuz par çası gibi eriyebilirdi. Fakat yüzük bu lunduktan sonra Hasanın telâşını neye yormalıydı?

Hasan kimyagerin ifadesi okunur ken yerinde duramıyor, ayağa kalka rak:

— Yalan, iftira, diye müdahale edi yor, jandarmaların zoru ile tekrar yeri ne oturuyordu.

Kimyagerin ifadesinden sonra ehli vukuf raporu okundu.

Bu da kimyager hak veriyordu.

Dışarda mubaşirin sesi:

— Hasan karısı Hatice, Hasan ka rısı Hatice, Hasan karısı Hatice..

Diye bağırdı.

İçeri rengi soluk bir kadın girdi. Sendeliyordu.

Reis sordu:

— Adın ne?

— Hatice.

— Evli misin?..

— Evet.. bir sene kadar oluyor..

Reis Hasanı gösterdi:

— Bu adamı tanıır mısın?..

Kadın bir reise, bir Hasana baktı. Dudaklarında bir tebessüm titredir:

— Kocamı tanımaz olur muyum?..

Reis elindeki bir altın yüzüğü ka dına uzattı:

— Bu yüzüğü?

Hatice evvelâ yüzüğü alacak gibi uzandı, sonra korkuyla elini geri çekti.

Başını öne eğmişti. Mantosunun düğmesini çekiştiren parmakları titri yordu, göğüs geçirerek:

—Evet, Süleymana benim verdi ğim yüzük.. Diyebildi. Durdu ve son ra ilâve etti:

— Yüzük, yüzüğe benzer belki. Ama ben bunu bin yüzük içinden bile seçer çıkarırım.

— Süleyman kim?

Hatice yangözle bakarken kekele di:

— Benim nişanlımdı vaktile..

— Hasan ile nasıl evlendiniz?..

Mustafa Niyazi

Yarın bitecek

HABER AKŞAM POSTASI

İDARE EVİ:

İstanbul Ankara Caddesi

Posta kutusu: İstanbul 214

Telgraf adresi: İstanbul HABER

Yazı işleri telefonu: 23872

İdare, İlan : 24370

ABONE ŞARTLARI

Türkiye Enebi

Senelik 1.400 Kr. = 2.700 Kr.

6 aylık 730 " 1.450 "

3 aylık 400 " 800 "

1 aylık 150 " 300 "

Sahibi ve Neşriyat Müdürü:

Hasan Rasim Us

Basıldığı yer (VAKIT) Matbaası

ANADOLU ve TRAKYA

Nüfusunun yüzde 60 ı sıtmalı bir nahiye

Erzin kültür sahasında ileri bir nahiye. En büyük derdi

Tam teşkilâtli „ olmamasıdır

Erzin (hususî muhabirimizden) — İki yüz sene evvel kurulmuş olan Erzin 1323 de muta sarıfık merkezi iken sonraları nahiye hâline inkılâp eylemiştir. Bugün bu nahiye, ye bağı yalnız on köy vardır.

Amanos eteklerinden başlayan nahiye hududunun deniz kısmı İskenderun körfezinin karşı sahilllerinden Ceyhanın yumurtalık mevkiine ve kara kısmı da Ceyhanın Kurtkulağı köyüne kadar uzanır.

Nahiye merkezinden denize uzanan on dört kilometre uzunluğunda bir sahil ovası mevcuttur. Bu ova üzerinde ve istasyon civarında Daranın idare merkezi olup büyük İskender tarafından istilâya uğrayan İsus gehri harabeleri ve muazzam su kemeri vardır. Bu şehrin deniz kenarında Finikeliler tarafından kurulmuş Burnaz adlı bir iskelesi ve aynı isimde bir çayı mevcuttur. Bay Hüseyin İkiz Burnaz çiftliğinden çıkan bu çay dört kilometrelik bir mecra çizdikten sonra İskenderun körfezine dökülür.

Nahiye merkezinde 2212 si kadın olmak üzere 4250 nüfusu vardır. Bu miktar köyle, rle birlikte yedi bini tecavüz eder.

Nahiye merkezi umumiyetle Türk kültürüne bağı göçmen ve yerli ahalden mürekkeptir. Köylere Romanya, Bulgaristan ve GL rit muhacirlerle Aydın aşleti Türkleri yerleştirilmiştir.

Kültür vaziyeti

Erzin, hakikaten münevver bir halka sahiptir. Nahiye merkezindeki ahaliden yüzde seksen beş ve köylerdekinin yüzde otuz beşinin okur yazar olduğunu söylemek bu sahada ne kadar ileri bulunduğunu isbat eder. Erzinde beş sınıflı ve dört yüz mevcuttu bir ilk okul, Başlamış köyünde de üç dersanelli bir köy mektebi vardır. Erzinde okuma zevki çok yüksektir. Birçok gençler Üniversiteyi bitirmiş ve devam etmektedir. Erzinde tahsil çağındaki çocuklardan yüzde altmış ilk okulu ve Başlamış'takilerden de yüzde otuzü köy okullarını bitirmişler.

Ziraat ve ekonomi vaziyeti

Erzinde orman ve fidanlık da dahil olmak üzere altmış iki bin hektar arazi mevcut olup 3700 hektarının zerediği tahmin olunuyor. Portakalcılık büyük bir rağbete mazhar olduğu gibi bakırcılık da her yıl biraz daha ehemmiyet bulmaktadır.

Bayındırlık ve yol vaziyeti

Nahiye merkezinde âdeti bir plân dahilinde yapılmış gibi otomobil ve araba işlemesi, ne müsait yollar, caddeler vardır. Fakat kasanın kuruluşunda açılmış olan bu yol ve caddeler parke döşeli olmayıp tesviyesi yapılmış topraktan ibarettir.

Nahiyenin yol vaziyeti umumiyetle iyidir. Adanadan başlayarak Erzini de içerisine alan göse Dörtüolda nihayet bulur. Bu itibarla etraftaki kaza merkezlerle Erzin arasında, ki yol gosedir. Gökdere ve Kızılyar dağ yolları da iyidir. Köy yollarından ekserisi araba gilyebilececek vaziyettedir. Yalnız bazı çaylar üzerinde köprü yapılmamış olduğu cihetle kış mevsimlerinde nakliyat müşkülâta uğrar.

Sağlık durumu

Büyük harbin Erzine bir fenalığı da frengiyi getirmesi ve nisbetini de yüzde yirmiy kadar çıkarması olmuştur. Halkın yüzde altmış da sıtmalıdır. Sıtma mücadele meurları bu hastalığa tutulanları tedavi altına almaktaysa da hastalığın fazlalığı karşısında bu çalışma pek müessir olmamaktadır.

Erzinin ihtiyaçları

Erzin, her gelenin sevebileceği, hakikaten

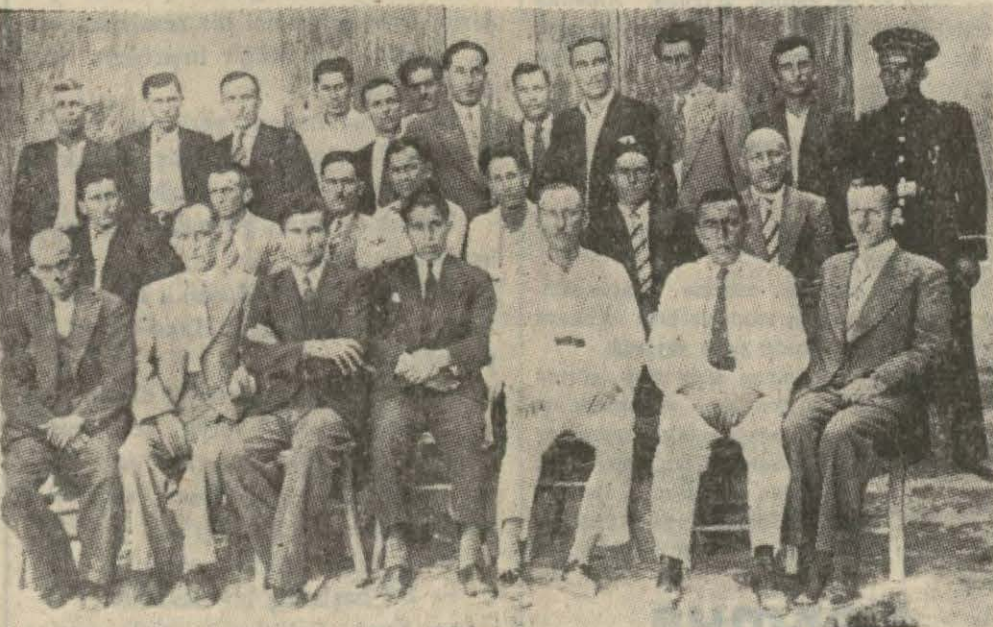
Izmirde İki günde 10 milyon

Kilo bütün satıldı
Almanlar 15 milyon liralık bütün alacak

Izmir 6 (Hususî) — Tütün mahsulümü, zün ihracı etrafında İktisat vekâleti tarafından alınan tedbirlerin müsbet neticeleri görülmeye başlanmıştır.

Amerikan bütün kumpanyaları iki gün içinde mühim miktarda tütün almışlardır. Buna İhşisarlar idaresinin bütün miktaklarında iyi ve orta kaliteden satın aldığı büyük miktarlardaki tütünü ve Türk Limited tütün şirketi ile diğer yerli firmaların aldıkları miktardan da ilâve edince 48 saatte on milyon kilodan fazla satış yapıldığı görülür.

Bu vaziyet zürran yüzünü güldürmüştür. Akhisar bütün müstahşileri namına İktisat vekâletine bir teşekkür telgrafı kıldırılmıştır. Diğer taraftan Alman firmalarının buradaki bir mümessilleri vasıtasıyla 15 milyon liralık bütün alacağı anlaşılmaktadır.

Erzin belediye meclisi azası ve öğretmenleri bir arada

güzel bir nahiye merkezidir. Sahil kısmı dünyanın pek az yerlerine nasip olmuş güzel bir plajdır. Şark kısmını tamamen ihata eden Toros silsilesinin Amanos namıdır. GAVUR dağlarından Taşoluk ve Sarçay suları akar. Başlamış köyündeki kükürtlü sıcak su

Gebe bir kadın

Çöken ahırın enkazı altında can verdi

Balıkesir, (Hususî) — Çağış nahiyesinin Nerki köyünde bir ev çökmüş ve bir kadın enkaz altında kalarak ölmüştür.

Bu köyden Mustafa oğlu İsmail'in karısı Hatice ahırda hayvanlara yem verirken ahır ve evin ön duvarı büyük bir gürültü ile çökmüş ve kadın enkaz altında kalmıştır. Gürültüye koşan köylüler taş yığınlarını açarak kadının kanlara bulanmış cesedini meydana çıkarmışlardır.

Hâdisenin feci bir tarafı da, otuz yaşlarında bulunan Hatice'nin gebe olmasıdır.

Giresunda yeni hastahane

Halkın da yardımı ile bu sene yapılacak

Giresun, (Hususî) — Vilâyetimizde yol işlerine fazla ehemmiyet verilmektedir. Yolların umumiyetle dar yerleri genişletilmiş, bazı kısımlarda beton köprüler ve menfezler yapılmıştır. Yalnız arazi çok arızalı olduğundan ve büyük köprülere ihtiyaç görülüyünden buralarda yalnız geçit temin edilmektedir. Her sene, fazla yağmur ve sellerden harap olma mahkûm bu köprücükler vilâyeti müşkül mevkie sokmaktadır.

Sağlık işleri

Vilâyetimizde her şeyden önce modern bir hastahane ihtiyaç vardır. Ve yıllardanberi bu ihtiyaçla çırpınıyoruz.

Bu yıl umumî meclis yapılacak hastane binası için bir miktar tahsisat koymuştur. İşin çabuk bitmesi için halkın yardımı da hesaba katılmıştır. Valimiz Feyyaz Bosut bu hayırlı işe başlamak üzere lâzımgelen tedbirleri almıştır.

Bulanektan maada her kazada Sıhhat vekâletince açılmış birer dispenser vardır. Bunlara hükûmet doktorları bakmaktadır.

Giresunda mevzî frengi mücadele tabibî vardır. Tahsisatı hususî idareden verilmekte ve vekâlet ilâçça yardımı etmektedir.

Alucrada frengi musabî fazla söylendiğinden buraya tarama mütehasırsı gönderilmiş, halen çalışmakta ve vaziyeti tesbit etmektedir.

kaplıcaları meşhurdur. Bu sıhhat varlığı, köy kanununun tatbikine yolların yapılması suretile halkın istifadesine açılmak üzeredir.

Fakat, güzel Erzinin büyük bir derdi vardır. Tam teşkilâtli olmaması. Hâkimî, nüfus ve tapu memuru olmaması yüzünden en ufak bir iş zuhurunda bile kaza merkezine gidilmek mecburiyeti hasıl olmakta ve köylüler çok müşkül mevkide kalmaktadır. Ne yapıp yapıp birkaç memurluk kadroyu Erzine vermek ve onu arzusunca kavuşturmak elzemdir.

Adanada kömür buhranı

Adana, (Hususî) — Şehrimizde şiddetli bir odun ve kömür buhranı başlamıştır. Yarısı taş, toprak karışık mangal kömürünün toptan kilosu 6.7 ve sünger gibi su çekmiş odunun kilosu da üç kuruştan satılmaktadır. Kış yaklaştı. Eğer derhal bu vaziyetin önüne geçecek tedbirler alınmazsa bu kış Adanalılar çok sıkıntı çekeceklerdir.

Küçük Haberler

İÇERİDE:

• Kuruçesme ile Arnavutköyünde birer üstü kapalı tramvay durak yeri yapılması için belediye şirkete müracaat etmiştir.

• Raml nahiyesi müdürlüğüne eski Çekmece nahiyesi müdürü Vasfi tayin edilmiştir.

• Halkın ve mekteplerin fevkalâde rağbeti karşısında Dolmabahçedeki tarih sergisi müddetsiz olarak uzatılmıştır.

• Eski Merkez ve Çiniî rıhtım hanlarının cephelelerinde değişiklik yapılacaktır. Birbirine uyumyan ve manzarayı çirkinleştiren çini süsleri, Türk mimari üslûbuna göre yapılacaktır.

• İstanbul kültür müdürlüğü binasının tamirine başlanmıştır.

• Üsküdar tramvaylarında evvelce bir kırsım talebeye yapılan tenzilat bu defa bütün talebeye tegmil edilmiştir. Talebeler bütün gebeke üzerinde aynı tenzilatlı tarife tabi tutulacaktır.

• Üç aylık maaş yoklamaları süratle bitirilecek ve maaşlar bayramdan evvel verilecektir.

• İstanbul defterdarlığı muamele ve istihlak müdürlüğüne Manisa defterdarı İhsan tayin edilmiştir.

• Anadolu da teftişlerini tamamlayan maliye müfettişleri şehrimize gelmişlerdir. Yakında burada da teftişlerine başlayacaklardır.

• Geçen yıl nisbeten bu yıl, İzmirde ölenlerin sayısı artmıştır.

• Türk borcu tahvillerinde görülen fiyat artması devam etmektedir. 14.95 kapağan birinci tahviller, dün sabah 15.35 lirada açılmış ve bunu muhafaza etmiştir.

• Son günlerde tramvaylardan atlayanlar çoalmıştır. Dün Fatih mmtakasında 13, Eminönü mmtakasında 4 kişi bu işten dolayı cezalandırılmışlardır.

Alman - Japon ittifakı

Baştafı 1 incide
2 — İşbu protokol imza eden üç devlet İtalyayı, manzan protokol da dahil olmak üzere, bundan evvelki maddede zikredilen itilâfı ilk iki devletle beraber imza etmiş addeylemek te mutabıktır.

3 — İşbu protokol, lâhikaları da dahil olduğu halde, yukarda zikredilen itilâfın lâyenfek cüzü addedilmekte - dir.

4 — İşbu protokol Alman, İtalyan ve Japon lisanlarında kaleme alınmış olup bu metinlerin herbiri aslı nüsha addedilmiştir.

Protokol imzayı müteakib meriyete girecektir.,, İmza

Yoahinu von Ribbentrop
Ciano, Hotta

Merasimden sonra

Roma, 6 (A. A.) — Komünizm aleyhindeki paktın imzasından sonra B. Ciano, von Ribbentrop ve Hotta ile von Hassel Venedik sarayına giderek B. Musolini tarafından kabul edilmişlerdir.

Şikâyetler, temenniler:

Kömür ihtikârı mı ?

Bir kömürcü, tüccarların fiatı birdenbire arttırmalarından şikâyet ediyor

Beyazıtta Parmakkapıda 102 numaralı dükkânda kömürcü Şevki bize yol - ladığı bir mektupta şöyle diyor:

“Havalar soğumağa başladı. Fakat kömür fiatları da yükseldi. Halk kömür - cüleri kabahatli sanıyor. Halbuki halen Çerkesköyünde köylüden 60 - 70 paraya alınan mangal kömürünün kilosunu tüccarlar üç buçuk kuruştan halka ve esnafa veriyorlardı. Kömür - cüler de kilosunu dört buçuktan satıyorlardı. Halbuki son yağmurlardan sonra tüccar kömür fiatlarını birden - bire dört buçuk kuruşa çıkardı. Mese - lâ Kumkapıda birkaç tüccar bu fiat - tan aşığı kömür vermiyor. Sonra mal - ları da açıkta bulunduğu için bütün yağmurları yiyen kömürler bir misli ağırlaştı. Yarın kış bastırınca ne olacak ? Alâkadarlar şimdiden bu husus - ta tetkikat yaparak tedbirler almalı ve keyfî artırırların önüne geçmeli - dir.,,

B. Musolini, B. Hotta ile von Ribbentrop'a "Saint Maurice Lazare, ul - sanının büyük salıp rütbelerini tevdi etmiştir.

Jiletle

Bir meyhanecinin boyun damarlarını kestiler

Dün gece Samatyada bir cinayet olmuş, bir meyhaneci ölüm halinde yalanmıştır.

Samatyalı Çamur Yani isminde bir meyhaneci, Hürriyet tepesi civarında içip sarhoş olduktan sonra bir otomobile binip Samatya'ya gitmişler, orada yeniden rakı içmeye karar vermişlerdir.

Samatyada Onnik isimli bir meyhanesi önünde durdurdıkları otomobilden inen sarhoşlar, burada tahşücreti yüzünden şoförle kavgaya tutuşmuşlardır.

Meyhaneci Onnik kavgayı yatıştır - mak için araya girmek istemiş, fakat Yani buna fena halde kızmış ve:

— Sana ne oluyor ?

Diye Onnik'in üzerine saldırmıştır. Bir aralık Yaninin, meyhanecinin boyuna şiddetli bir tokat indirdiği görülmüş, akabinde Onnik kanlar içinde yere yuvarlanmıştır. Yaninin parmak - ları arasında tuttuğu bir jiletle meyhanecinin boynunda damarını kestik - anlaşılmıştır.

Meyhaneci çok ağır yaralı bir halde Yedikule Ermeni hastanesine kaldırılmış, Yani sabaha karşı sur düğ - da yakalanmıştır.

Bakırköy

İlk mektepleri koruma cemiyetinde

Bakırköy ilk mektepleri koruma yardım cemiyetinin yıllık kongresi bugün Bakırköy Cumhuriyet Halk partisi binasında yapılmıştır. Kurum başkanı geçen yıla ait raporu okumuş, bir senede beş yüz kadar fakir - cuğa yardım edildiğini işaretlemiştir. Bundan sonra yapılan seçimde, Talebelerinden Bosnalı Mehmet, Atdal, Dr. Peştimalcı, Mediha Ateş, partiden Rifat Yamaklı, bez fabrikası müdürü Rifat ile öğretmenlerden Sadet ve Neriman idare heyeti azalıkları seçilmişlerdir.

Küçük Haberler

• Belediye Yüksekaldırımın esasî surette tamirine karar verilmiştir. Bunun için budaklı bütün eski taşlar sökülecek, esaslı bir toprak tesviyesi yapıldıktan sonra, merdivenler gayet muntazam ve bütün olarak inşa edilecektir. Ayrıca el arabaları ile küçük vesaitin gezebileceği bir saha ayrılacaktır.

• Esgya nakletmek için belediye fen heyetinin çizdiği model üzerine yapılan biskitli arabanın tecrübeleri yapılmış ve muvafık görülmüştür.

• Gümrük başmüdürlüğü komisyoncuların karnelerini tetkik etmiş, 40 kişinin yolsuzluk yaptıkları anlaşılmıştır. Bunlar hakkında kanunî takibat yapılacaktır.

• Fındıklarımızın, yerli ve yabancı şirketlerin haricetinde hissedarlarına gönderecekleri faiz ve dividantların transferi için ihraç olunabilen maddeler arasına sokulması kararlaştırılmıştır.

• Dersimde muhakeme edilmekte olan muhalefet suçlularının muhakemeleri müdafa için salıya bırakılmıştır.

• Askerî liselerden Harbiye mektebine gelen talebeler dün saat 14.30 da merasimle Ankara zafer âbidesine çelenk koymuşlardır.

• Kocaali mebusu Nedim Ankara da odasında ölü olarak bulunmuştur. Açık bırakıldığı havagazi borusunun neşrettiği gazın tesiri ile öldüğü anlaşılmıştır.

• Numan Menemencioğlu, ayın sekizinde Beyrut hareket edecektir. On gün sürecek olan bu seyahatten Hatay yoluyla dönecektir.

• Diyarbakir — Cizre hattının temelatma törenini yapacak olan heyet, Ali Çetinkaya başkanlığında olarak pazartesi günü Ankaradan hareket edecektir.

• İş dairesi İstanbul mmtakası Amirliği hafta tatbikatına alt teftişlerinde bir çok kaçak iş yerleri meydana çıkmıştır.

• Oyun âletlerinden alacak resim hakkında yeni bir kanun lâyhası hazırlanmıştır. Bu talimata göre, klüp, kahve ve esnası yerlerde bulunan biliârdolardan senevi beş tavlâ, dama, satranç tahtalarının her nevinden üçer lira resim alınacaktır.

• Dışarıda: İki İngiliz neferinin öldürülmesi üzerine yapılan araştırmalar neticesinde birçok rapor tevkif edilmiştir. Kaçmağa teşebbüs eden bir Arap öldürülmüş, üçü yaralanmıştır.

• İngiltere müstemele nezaretinin bir tel - ligine nazaran, Malais prensleri İngiliz te - metine iki tayyare filosu hediye etmek te - lifinde bulunmuşlardır. Bu filolar Malais d - dalarında duracaklardır. İngiliz hükümeti bu hediyein kabulü için fevkalâde komite - ne mezuhiyet vermiştir.

• Kahiredeki eski İtalyan elçisi Ghigliotti yerine Parininin tayinine Mısır hükümeti tarafından değiştirildi. Parini ecebi memleketlerde bir faşist teşkilâtçı olarak tanınmıştır.

• Avusturya haricet nazırı Şmit beym - mil av sergisini ziyaret etmek üzere Ber - line gitmiştir.

• Yunan hükümetinin resmî gazetesinde intişar eden bir kanunla Türkiye Cum - huriyeti Atatürkün doğduğu evin Selânik Be - diyesi tarafından, kendilerine hediyesi yapılan muamele tasdik edilmiştir.

• Romanya hava ve deniz nazırı Radu rimescu dün akşam Venedik sarayında Mo - solini tarafından kabul edilmiştir.

• Delbos dün Yunan kralını ziyaret et - miştir. Mülakat uzun sürmüştür.

• Bulgar kralının Paris ziyareti, Rom - ve Berline iyi görülmüştür.

• İngiltere hükümeti sivil halkın hava ta - cumlarından müdafaası için 32 milyon - liralık sarf ile tesiat vücuta getirecektir.

Admira klübü

İkisi Ankarada biri de İstanbulda olmak üzere üç maç yapmak istiyor

Admiralar şehrimizde ilk yaptıkları maçta Galatasaraylılarla beraber

Galatasaray klübünün geçen mevsim sonunda bayramında iki maç yapan Viyanalı meşhur Admira klübü; o zamanki müsabakalarını idare etmiş olan hakem Ahmet Ademe müracaat ederek; bu sene kış turnuvasını Türkiye'ye yapmak istediklerini bildirmişlerdir.

Admiralar üç dört ay evvelki seyahatlerin de İstanbuldan çok iyi izlenimlerle ayrıldıkları bildirilmekte ve bu defa da Ankarada iki müsabaka yaptıktan sonra geçen defaki Galatasaray takımında beraber kalmış oldukları bir revans maçı yapmak istediklerini yazmaktadırlar.

Viyanalıları bu seyahatlerini Noel ve senedini günlerinde yapabileceklerini de mektuplarına ilave etmişlerdir.

Geçen mevsimin son müsabakasını yapan

Askeri liseler arasında Kuleli Basketbol şampiyonu oldu

Bu haftadanberi devam etmekte olan Askeri liseler basketbol şampiyonluğu müsabakalarının sonucunu dün akşam Maltepe ile Kuleli takımları arasında yapacaktır.

Bu karşılaşmaya Maltepeliler gelmediği için geçen haftada deniz lisesini mağlup eden Kuleliler bu defa hükmen galip sayıldıkları ve askerî liseler basketbol şampiyonluğu kazanmışlardır.

Bakırköydeki Futbol maçları

Barutçüğü alanında bugün çok heyecanlı bir maç olacaktır.

Köyün 1921 senesinde teşekkül etmiş eski ve kuvvetli bir klübü olan İstiklal idman yurdu ile Barutçüğü futbolcuları arasında aşağıda yazılı saatlerde bir karşılaşma olacaktır.

1 — A takımları 15.30 da
2 — B takımları 13.30 da
3 — Genç takımlar 11.30 da

Bütün Bakırköy halkı bu maçı büyük bir heyecan ve alaka ile beklemektedir.

Doğanspor futbolcuları çağırılıyor

Boğaziçi (Doğan) spor klübünden: Lik maçlarına başlanacağından bütün lisanslı üyelerin 14—11—937 pazar günü saat onda beherhal klüp binasında hazır bulunmaları rica olunur.

Hakem — Pardon, bay polis, sizin boynuna düdük çalmanız oyuncuları geçiriyor. Düdük yerine bu boruyu çalınız...

— Fransız karikatürü —

Atlı spor klüpleri

Dün akşam açıldı

Birçok güzide binicilerimiz tarafından Harbiye semtinde kurulan atlı spor klübünün dün akşam açılma merasimi yapılmıştır.

Şehrimizin birçok tanınmış simalarının bir arada toplandığı açılma merasiminde klüp reisi bay Sabri kısa bir nutuk söylemiş, bundan sonra davetliler geç vakte kadar dans etmişler ve çok hoş vakit geçirmişlerdir.

Yeni klübümüze muvaffakiyetler temenni ederiz.

Yunanlı boksör Hristoforidis

Romen şampiyonunu ilk ravunda da nakavut etti

Son zamanlarda Pariste muvaffakiyetli maçlar yapmış olan Yunanlı boksör Hristoforidis, bir müddet istirahat etmek üzere memleketine gelmişti.

Bu fırsattan istifade eden Atinalı organizatörler kendisini Romanya şampiyonlarından Tokulesku ile bir müsabaka yapmağa kandırmışlar ve Romanyalı Yunanistana davet etmişlerdir.

Geçen akşam Atina'da Olimpiya tiyatrosunda yapılan bu müsabaka Yunanlı yumrukunun kahr galebesiyle neticelenmiştir: Hristoforidis 71.500, Tokulesku da 70.500 kilo t. diler.

Mülâyim

Hintli

Revanş müsabakası bu akşam yapılıyor

Fazzal'ın bir karikatürü — Jurnal Doryan'dan —

Geçen defaki müsabakada minder kenarında olduğu için kendini sıkı tutmadığını söyleyerek Mülâyim tarafından kolayca mağlûb edildiğini bildiren ve bir revans müsabakası isteyen Hintli pehlivan Fazzal Muhammed'in, bu isteği Mülâyim tarafından kabul edildiğinden, her iki pehlivan bugünkü futbol maçlarından sonra Taksim stadyomunda hazırlanacak olan ringde tekrar karşılaşacaklardır. Maçlara saat yedide başlanacaktır.

Yine evvelki haftanın mağlûpları galiplerine meydan okumuş olduklarından, bunlar da büyük müsabakadan evvel tutuşacaklardır.

Bu akşamın ilk güreşi Hürşid ile eski küçük orta birincisi Süleyman, ikinci müsabaka da Halkeyi müsabakalarında basaltı birinciliğini kazanıp geçen gün Sındırgılı İbrahime mağlûb olmuş olan Hayati ile galibi arasında olacaktır.

Müsabaka Rumenin hücumla başlamıştır. Tokuleskunun yerlerini bulamıyan bir iki yumruğundan sonra çok soğuk kanlı bir dövüş yapan Hristoforidis rakibinin açık bıraktığı kalbi üzerine sıkı bir yumruk vurmuştur.

Bu darbe Rumeni çok fena tesir etmiş, Tokulesku sallanmaya başlamıştır. Onun bu vaziyetini gören Yunanlı bir ikinci yumruk daha yaptırmış bu Rumenin genesine inen bir kroşeydi.

Üstüste iki müthiş yumruk yiyen Rumen şampiyonu derhal yere düşmüş ve nakavt olmuştur.

Seyirciler kendi boksörlerinin ilk ravunda elde ettiği bu zaferi pek çok alkışlamışlardır. Hristoforidis bir ikinci müsabaka daha yapacaktır, bu maçın D'Anfara ile olacaktır. Ümit ediliyor; aynı günde Rumen Tokulesku da on, onbes gün evvel şehrimizde Kıryako ile karşılaşmış olan Vasis ile karşılaşacaktır.

Yunanistanda Futbol şampiyona maçları

Yunanistanda futbol ilk maçlarının son karşılaşmalarında; Olimpiyos ile Etnosis sıkı bir maçtan sonra ikiser golle beraber kalmışlardır.

A.E.K., Dafniyi 3.0; Astir de Atinaskosu 4.2 mağlûp etmiştir.

Bir Yunan takımı İstanbulla gelecekmiş!

Son gelen Atletismos gazetesinin yazdığına göre Atinanın A.E.K. klübü İstanbulda yapılacak olan bir turnuvaya iştirak etmek üzere hazırlanmaktadır.

Bu turnuva Galatasaray, Fener, Pera ve Yunanistandan gelecek olan klüp arasında ve pek yakında olacaktır.

Kırılan rekorlar Bisiklet

Fransız bisikletçisi Archemband Milano'daki bir müsabakada, saatte 45 kilometre ve 840 metrelik bir süratle dünya bisiklet pist rekorunu kırmıştır. Yeni rekorun eskisinden 282 metrelik bir farkı vardır.

Atletizm

Beviakua isimindeki İtalyan atleti 10.000 metre mukavemet koşusunu 30.59.6 da katederek yeni bir İtalyan rekoru tesis etmiştir. Eski rekor 31.15 di.

Şehit tayyareciler

Seferi yarım bırakmağı Bir an düşünmediler

Karamürsel c'varındaki kazaya dair yeni malûmat

Karamürsel c'varında iki kahraman tayyarecimizi zehadetiyle neticelenen feci kazada hakkında tahkikat devam etmektedir. Bu kaza hakkında yeni den şu mütemim malûmat verilmektedir.

Kazanın sebebi henüz tamamiyle tesbit edilmemiş olmakla beraber, en kuvvetli bir ihtimale göre, çok kesif bir sisin tesiri altında alçalmıya mecbur kalan tayyare, kazanın olduğu yerdeki yüksek tepeye çarpmış, evvelâ tekerlekler parçalanmış, sonra pervanesi kırılan tayyare tepenin üstünden aşağıda ki bayıra yuvarlanmış.

"Can 5" tayyaresi ve şehid pilotu Ekrem

Tayyare Ankara'dan saat 15.20 de hareket etmiştir. Saat 15.35 de nisbeten açık olan havadan faydalanarak Eskişehir üzerine kadar gelen tayyareciler, burada sisin artmış olmasına rağmen ilerlemeye çalışmışlardır. Fakat sis gittikçe artmıştır. Yolunu değıstirmemeye ve İstanbul istikametine ayrılmamaya çalışan tayyare, sis tabakasından kurtulmak isterken yolunu kaybetmiş, sisin devamı istikametinde seyre başlamıştır.

İlk haber

Ankaradan ayrılırken, havanın bulutlu olması ve rasat raporlarının çok müsbet bulunmaması dolayısıyla; idarenin ve arkadaşlarının kendilerinden haber beklediğini düşünen tayyareciler, içinde bulundukları ve mücadele ettikleri kötü hava şartlarını bir tarafa bırakarak şu haberi vermişlerdir:

"Sakarya üzerindeyiz..."

Ve kahraman havacılarımız, bu bir metre ilerisini görmeye imkân vermiyen berhad sis içinde hedeflerine doğru ilerlemeye çalışmışlardır.

Fakat tayyare, Bilecik istikametinde gitmesi icab ederken Osmaneli-Lefke yoluna düşmüştür. Yanlış bir istikamette ilerlediklerini anlayan tayyareciler; buradan geri dönmeyi düşünmüşler ve ancak Eskişehir üzerine geldikten sonra yeniden istikametlerini bulacaklarını hesaplamışlardır.

Geri dönen tayyare, gene aynı hava şartları içinde Eskişehirin üzerine gelebilmiştir. Bozyluk istikametinde uçuşa devam eden tayyarecilerimiz, Yenisehirin üzerine geldikleri zaman; havanın kesif sisle beraber, şiddetli bir poyrazla, pek berhad bir hal aldığı görülmüştür. Buna rağmen inmek hatırlarına gelmemiştir. Her müşkülü iktiham eden bir enerji ve harikulade azimle yollarına devam etmişlerdir.

Son telsiz

Tayyareciler her an ölümle yüzyüze gelerek, fakat onu hiçe sayarak, ve âdetâ karış karış ilerliyerek saat 16.30 da İznik gölü üzerine gelmişlerdir.

Bu saatte hava tamamiyle kararmıştır. Etraf bombostur. Yer yüzü kayalıktır, incek yer yoktur.

Zaten inmek tayyarecilerin asla hatırlarına gelmemiştir. Bunu bize gelen son sesleri, şu telsizden anlıyoruz:

"Saat 16.30. Çok güç halle İznik gölü mü bulabildik..."

Bu telsizi alan Ankara ve Yeşilköy büyük bir merak ve heyecanla, tayyare

renin kurtuluşuna ait haberleri beklemişlerdir. Arkası arkasına ve devamlı olarak telsizle yapılan araştırmalar cevabsız kalmıştır.

Tayyareden hiçbir haber almamaması ve aradan saatlerin geçmesi, bu yük bir merak ve hüznün uyandırmıştır. Ankara ve Yeşilköy, hava yolu üstündeki bütün kasabalardan malûmat istemişlerdir.

Felâket haberleri

Nihayet Karamürselden korku ile hatıra gelen, fakat hiçbir zaman üstünde durulmak istenmiyen felâket haberi gelmiştir. Haber İznitte derhal yayılmış, şehir büyük bir matem günü yaşamıştır.

Kazayı evvelâ iki köylü görmüştür. Tayyare, Silacık köyü yakınındaki tepeye çarptıktan sonra gök gürlemesini andıran bir sesle ve müthiş bir çarptır ile aşağıya yuvarlanmış, bir alev sütünü yükselmiştir. Silacık köyü halkı kaza yerine koşmuşlar ve orada parça parça olmuş bir tayyare enkazı yanında iki kahraman tayyarecimizin cesedini görmüşlerdir.

Rasid Sami derhal ölmüştür. Pilot Ekrem köylüler yanlarına koştukları zaman henüz yaşıyordu. Konuşamıyacak kadar ağır yaralı idi. Köye getirilmek üzere hazırlık yapılırken o da hayata gözlerini kapamıştır. Çarpma o kadar anı ve şiddetli olmuştur ki, ikisinin de vücudu birer külçe haline gelmiştir.

Kara haber, hemen Karamürsele gitmiş, kaymakam B. İhsanla müddet umumî ve jandarma kumandanı gece otomobillerle vaka mahalline giderek hâdiseyi tesbit etmişlerdir. Tayyarecilerimizin üzerinde 737 lira para çıkmıştır. Bunlar, İstanbuldaki havacılarımızın maaşları idi.

Memleketimizde tetkikler yapan Amerikalı gazeteci

Yirmiye yakın istihbarat ajansının mümessili olan ve her tarafa verdiği konferanslarla büyük şöhrat kazanan Amerikalı kadın gazeteci Paula evvelki gün şehrimize gelmiş ve dön Londra'ya gitmiştir. Amerikalı kadın gazeteci şehrimizin birçok yerlerini gezmiş, romancı Suat Dervişin delâletiyle İstanbulun birçok münevver kadınlarıyla görüşmüş, ilmi ve edebî mevzular üzerinde etütler yapmıştır.

Paula Habeş harbi esnasında Habeşistana giden, imparator ve imparatoriçe ile müâkat yapan ilk kadın gazetecidir. Harp devam ettiği müddetçe orada kalmıştır.

Ramazan konuşmaları

Baştarafı 2 içinde
kim, Yalova safası gibi oyunlar meşhurdu. Hele Yazıcı oyunu halk arasında pek rağbet bulmuştu. Bu oyunda Karagözle Hacıyvat arasında geçen konuşma ustaca tertip edilmiş bir tekerlemeyle ziyade, Hacıyvatın mizahlı konuşma lisanıyla alay eden bir hazırcıvaplık nümunesidir.

Hacıyvat — Yazıcı olmak için adabı umumiye hizmet maksadına mebnî olup ulûmu mütelevviada meharef lazımdır. Meselâ ulûmu riyaziyyeden cebir!

Karagöz — Yok, ben öyle cebre gelemem, aklıma başma topla!

— Ya hesap, ya hendese?
— Hesap işlerindeki bilgiciliğimi gel de bizim bakalla alışveriş yaparken gör!

— İlimi heyete ne diyeceksin?
— Sorduğu şeye de bak, bu da lâf mı ayol! Onu her şeyden daha iyi bilirim. Meselâ sık bir bey gördüğüm gibi cebinde mangiz var mı, yoksa nanay mı, bir bakışta anlarım.

— Hikmet!
— Ondan sual olunmaz!
— Fenni celili servet!
— Tanımam.
— Kimi?
— Servet efendiyi.
— Hay köftehor hay... İlimi isareye ne buyrulur?

— Bilirim, Amerikan lâmbalarında çok gaz yanması diye, geceleri kandil yerine yakılan idare lâmbası!...

— Hay zekâ ve idraki zayıf ve kalil herif hay... O değil, benim dediğim idare usulü.

— Ben idaremi çok iyi bilirim.
— Tarih?
— Bilmiyecek ne var, 1308.
— Düstur!
— Bunun vurdalı soyunu bilirim!
— Umuru siyasiye?

— Sıya sıyadan da çıkarım. Hele dört çifte olursa, Bundan başka ıskar-moz oyunu da bilirim.

— Eyi, güzel, hepsini bildin. Ya, mantık!

— Ooooo! Onu hepsinden iyi bilirim: hem de çok sever, bayılırım.

— Ne bilirsin canım?
— Üstüne yoğurt dökerler, içine kıyma koyarlar, en çok Ramazanlarda pişirilir.

— Vay budala vay, koskoca mantı.ğı mantı yaptım, çıktım için içinden, aşkolsun sana!

Yüz yıllardanberi zevkle, heyecanla seyrettiğimiz Karagöz, insan neslinden mi geldi? Yoksa muhayyel bir şahıs mıydı? Hangi şehirde doğdu, nerede yaşadı, ne zaman öldü?..

Tarihimize de bu hususta vesaike dayanan malûmat yoktur. Bazı eski Türk eserleri, Karagözle Hacıyvatın adını söyleyerek, tafsillât vermeksizin Karagöz oyununun mevcut olduğunu yazıyorlar.

Bazıları Karagözü yaşamamış, muhayyel bir "tip" olmak üzere gösterdikleri gibi, bazıları da yaşamış bir insan ve hattâ daha ileri giderek bir çingene olduğunu, Bursada, yapılar da amelik yaptığını iddia ediyor.

Bu muhtelif rivayetler arasında sağlam ve salim bir hakikatin ortaya çıkmasına intizah etmek en doğrusudur. Fakat, açıkça söylemek lâzımgelirse, Karagöz içtimaiyatımıza kadar karışmış, halk onu hakikî bir sima, şahsiyet olmak üzere tanımıştır. Bu itibarla, vardı, yoktu? yaşamıştı, yaşamamıştı? gibi münakaşaları yapmak lüzumsuzdur.

Karagöz oyunu muhtelif istihaleler geçirmiştir. En ücra köylerde oynandığı gibi, en lüks yerlerde ve hattâ saraylarda bile oynanmıştır. Karagöz oynatanlar arasında çok usta adamlar, sanatkarlar yetişmiştir. Bunlardan başka bir yazımda bahsedeceğim.

Makalemi bitirmeden evvel, size sarayda oynatılan bir Karagöz oyunundan bahsedeyim:

Üstad Ahmet Rasim, saraylarda oynatılan Karagöz oyunlarından bahse-

derken, İkinci Abdülhamid devrinin meşhur Karagözcülerinden Mehmet efendinin oğluna anlattığı şu hikâyeyi naklediyor. Mehmet efendi diyor ki: "Bir gece hayal oynanması hakkında irade geldi. Perdeyi kurdum, oynatmaya başladım. Sıra gelmişti, şarkısına başlayacak:

Aya bak, yıldız bak
Şu karşıkı kıza bak!

Diye okuyacaktık. Tam (aya bak!) diyeceğim sırada bir de perdenin sağ tarafına bakayım ki, Sultan Hamid bizi kenardan gözetlemiyor mu? Bir anda hatırıma yıldız kelimesinin böyle bir yerde ağza alınmasından dolayı bilâhare giriftar olacağım akıbet geldi:

Aya bak, havaya bak
Karşıkı tavaya bak!

Dedim, işin içinden sıyrıldım. Bir de Şeyhülislâm Ebussuud efendinin Karagöz oyunu hakkında verdiği şu fetvaya bakıp ibret alalım:

"Bir gece bir mecliste bir zillî hayal oyunu getirilip imam ve hatip olan Zeyyid olmecliste olup oyunu âhırına kadar seyreylese şer'an imametinde ve hitabetinde azle müstahak olur mu?"

"Elcevabı:

"Eğer ibret için nazarı edib ehli hâl fikri ile tefekkür ettiyse: "Olmaz!.."

Hüseyin Rüştü Turpan

Almanya Atlantikte tehdit ediyor!

Baştarafı 1 içinde
ise, mülteaddit defalar ispat edilmiş tir.

Bundan böyle, Fransayla Afrikadaki Fransız müstemlekeleri arasında, Akdenizdeki münakalâtın, Sicilya, Sardanya, Pantelarya ve Baleardaki İtalyan hava ve deniz üsleri dolayısıyla tehlikeye girdiği de malûmdur.

Portekiz adaları meselesi, şimdi, şarkî Afrikadaki Fransız müstemlekeleriyle Fransa arasındaki münakalâtı alâkadar etmektedir. Akdeniz tehlikesinden sonra, işte, şimdi de, Atlantik tehlikesi başgöstermeye başlamıştır.

Bu hususta, dikkati celbeden hâdisse, Alman Harbiye nazırı fon Blomberg'in Asor adalarına beklenilmedik seyahati olmuştur. Bu seyahat, bu aym başında, bir behane ile yapılmıştır. Mareşal fon Blomberg yalnız seyahat etmemiştir. O kadar ki, bazı Portekiz gazeteleri: "Alman işçilerinin Maderi ziyareti" serlevhası altında yazdıkları yazılarda, sene başındanberi 150.000 alman işçisinin yaz tatiline gönderildiklerini ve Maderden geçtiklerini haber vermişlerdir.

Bu 150.000 işçi tabii bir defada gelmemişlerdir ve şüphesiz vatanlarına da dönmemişlerdir. İçlerinden binlercesi Kap-Ver ve Bisagos adalarına yerleşmiş bulunmaktadır.

O zamandanberi, Portekiz adalarına girmek adeta imkânsız bir hal almıştır. Şimdi oralarda mazot ve benzin depoları kuruluyor ve mümkün olduğu kadar gizli tutulan esrarengiz ve hümmalı bir faaliyet var.

Diğer taraftan, Portekiz resmî mahafiline, Mader ve Asor adalarımızın mali ve idarî cihetten ana vatandan ayrılması mevzu bahis olmaktadır.

Niçin lüzum görüldüğü bir türlü anlaşılmıyan bu tedbir, bir müddet evvel mevzu bahis olan daha umumî diğer tedbirlere doğru atılmış bir adım sayılabilir: yani, bazı Portekiz adalarımızın Almanyaya satılması veya terk edilmesi. Bu meselenin Portekizde, halkın büyük bir galeyaniyle karşılaşıldığı malûmdur.

Faşist Portekiz hükûmetinin, müstemlekelerini böylece satmaya teşebbüs etmesinin halkın muhalefetiyle karşılaştığı görüncé, işi daha gizlice ve başka bir şekilde yapmayı kararlaştırmış olduğu sanılmaktadır. Bu şekil güdür: Mader ve Asor adalarını

Tedbir

— Otomobili neye böyle boyattın?
Bir tarafı yeşil, öteki tarafı mavi...
— Kaza yapmam ihtimaline karşı!
— Anladım!
— Bunda anlamıyacak ne var? Şahitler birbirlerine zıt söylerler, kazayı benim yaptığımı anlaşılmaz!

— Hararetin 39 derece ha! Bu soğuk havada ne tali!

Zemane

Kadıncağz, kızını yeni tuvaleti ile görünce şaşaladı, kıyafeti fazla açık saçı çıkmış olacak ki hiddetle:

— Bu kıyafetin hiç hoşuma gitmiyor, kızım, diye söylenmeye başladı.

Genç kız lâkaydane cevap verdi:

— İyi amma anneciğim, ben bu tuvaleti senin için giymedim ki, başkaları için....

— "Yirmi dört saat için," diye ben-den on lira almıştım. Bir ay oldu, hâlâ vereceksin.

— Yalan söylemedim ki, hakikaten o parayı yirmi dört saatte harcadım!

Ankara - İstanbul tayyare seferleri

İstanbuldan Ankara arasındaki tayyare seferlerinde bazı değişiklikler yapılmıştır. Bundan sonra, Pazardan başka her sabah saat onda İstanbuldan Ankara bir yolcu tayyaresi kalkacaktır. Ankaradan İstanbul, gece Pazardan maada her gün saat 14,10 da bir tayyare hareket edecektir. İstanbuldan Ankaraya gidecek yolcular için her sabah saat dokuzda Karaköydeki Havayollarının bileti geseşinin önünden bir otobüs hareket edecektir. Sabahları saat yedide yapılan sefer kaldırılmıştır.

Bir Bulgar diplomatı

Baştarafı 1 içinde
Bulgaristanın altı milyon nüfusu olduğunu, buna mukabil Balkan antantı devletlerinin 56 milyon nüfusa malik bulunduğunu gözden uzak tutmamak lazımdır. Bu vaziyette Bulgaristanın Balkanlarda sulhü bozmakta hiçbir menfaati olamayacağı aşikârdır.

Danef, Bulgaristandaki Türkler hakkında da şunları söylemiştir:

"Bulgaristandaki Türkler fena muamele ettiğimizden bahsediliyor. Bence bu esassız bir iddiadır. Memleketimizde Pomaklarla beraber 600 bin yani umum nüfusun onda biri nisbetinde Türk vardır. Şimdiki halde parlamentomuz yok, fakat şubatta ve ya martta yapılacak yeni seçime iştirak etmekten Türkleri meneden hiçbir şey yoktur. Türkler de seçime girsinler ve müessesilerini meclise göndersinler.

Türkiye ile münasebetlerimizi sıklaştırmayı pek istiyoruz ve İstanbulda gelişimin bir maksadı da budur. Türkiye ile Bulgaristan kültürel münasebetlerinin takviyesi imkânlarını araştırarak ve bu iş için Üniversite rektörüne görüşeceğim...

mali ve idarî bir istikdâle sahip kılmak... Bu adaların kendi sanayiiyle yardımsız geçinmelerine imkân yoktur. Almanya bazı imtiyazlar verilince mesele gürültüsüzce ve sessizce halledilmiş olacaktır.

Pardesü

İki kişi aynı zamanda lokantadan çıkıyorlardı. Biri ötekine yaklaşıp mahcubane sordu:

— Siz tarih hocası bay Mehmet misiniz?

— Hayır.

— Fakat ben tarih hocası bay Mehmedim ve sırtınıza giydiğiniz pardesü de benim malumdur!

Çocuktan al haberi!

Çocuk, koşa koşa annesinin yanına gitti:

— Anne! Anne!

— Ne oldun? Bu telaşın ne?

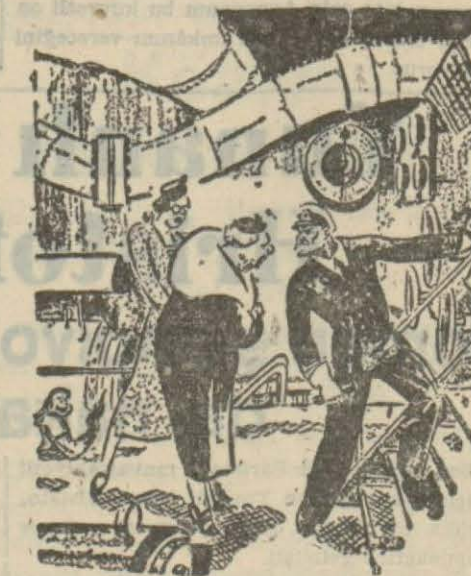
— Bay Hamidi ablamla öpüşürken gördüm.

Kadın gülmüsedü:

— Zarar yok yavrum, onlar gelecek hafta evleniyorlar.

Çocuk biraz düşündükten sonra sordu:

— Babamla hizmetçi kız ne zaman evlenecekler?

Kadın — Hani bana geminin her tarafını gezdirecektiniz? Pervaneleri göstermediniz?

Zor bilmece

Trende köylü kadın çocuğuna:

— Sepette ne var? diye sordu, eğer bilersen sana bir salkımını veririm.

Hikâyeci

Gazetenin yazı müdürü, genç hikâyecinin getirdiği müsveddelere baktı ve:

— Yazınız hiç okunmuyor, dedi, böyle iken neden daktilo ile yazmıyorsunuz?

Hikâyeci güldü:

— Daktilo bilseydim hikâyeye ile para kazanmağa kalkar mıydım?

ŞAKA

Zengin adam (fakire) — Hem ben taym diyorsun, hem de palto giymişsin. Hastalığı sen kendin dâvet ediyorsun!

Müşkül vaziyet

Kadıncağz, komşusuna derdest yordu:

— Ne yapacağımı şaşırdım kardeşim. Kocam çok hasta...

— Doktor ne dedi?

— Doktor, eğer sudan başka bir şey içmesine müsaade edersem onu keşke elimle öldürmüş olacağımı söyledi.

— O halde sen de sudan başka bir şey verme...

— Evet ama, o zaman da kocam beni öldürür!

Nişanlı

Bayan Zehra, hizmetçi kıza nasihat ediyordu:

— Evlenmek hakkın tabii... Fakat bana öyle geliyor ki koca seçmekte acele davrandın. Nişanlım olan transpandan biletişinin daha adını bile bilmiyordum.

— Adını bilmiyorum ama numarasını aldım.

Hâkim — Kendini müdafaa etseydin Mazmun — İmkân yok; tabancamı polisler aldı!

— Fransız karikatürü —

c) Okunulan ayın, manaların başka başka olan he-
timelerin türkçe karşılıkları:
1 — Pain: pen = ekmek
2 — pin: (pen) = çam,

sembable — benziyen; idiot — ahmak, manasız; lent
yavaş; — sound — sağır; épaïs — kalın; premier — ilk,
petit — küçük, surprise — hayrete düşmüş, gentili — na-
zık; content — memnun; autre — başka; blond — sarı-
sarı; blanc — beyaz, doux — tatlı; noir — siyah.

b) Tercime için verilen parçadaki sıfatlar şunlardır:

- 1 — Grand — büyük, petit — küçük
- 2 — long — uzun, court — kısa,
- 3 — noir — siyah, blanc — beyaz,
- 4 — large — geniş, étroit — dar,
- 5 — haut — yüksek, bas — alçak,
- 6 — gai — neşeli, triste — mahzun,
- 7 — beau — güzel, laid — çirkin,
- 8 — bon — iyi, mal, mauvais — fena
- 9 — lumineux — ışıklı, aydınlık, sombre — karanlık
- 10 — doux — tatlı, yunusak; amer — acı, dur — sert,

a) Verilen sıfatların aksini ve manalarını uydurun:

— III —

- 9 — Qu'est-ce qu'elle lui a donné comme récompense?
- Elle lui a donné une enveloppe.
- 10 — Qu'est-ce qu'il y avait dedans?
- Je ne sais pas, nous allions voir.

148 FRANSTICA EGZERSIZ

145 ZISEREGE VZISINAV

Fransızca egzersizleri:19

La pluie de Perles

İnci yağmuru

(Her hafta Haber gazetesine alttır)

Fransızca derslerimiz üzerindeki egzersizlerin 18 nci-
sini geçen derste vermiştik. Bu dersimizde 19 ncu egzer-
sizimize geçmeden evvel geçen derslekilerin yapılmış şa-
killerini görelim.

Geçen derste iki egzersizlerin yapılmış şekilleri:

— I —

Çevrilecek olan fransızca parçanın türkçesi şudur:

Evvelce, böyle bir evde oturmuştum.

Bekli bu perdelerin arkasında bir kadın vardı. Bekli-
ağlıyordu. Bu incileri, biraz evvel, eve girerken, o kaybet-
miş olacaktı.

Jean bu incileri avuçlarında yuvarlıyordu. Bu avuç-
larda birçok inci, birçok altın tozu parlamıştı. Birdenbi-
re bir hiddet kabardı, bir alaylı gülüş yükseldi. Şura-
da, perdelerin arkasında bir kadın ağlıyordu...

Pekala, ağlayan Jean onun ağladığını da hissetti.
Hatta o kadar iyi hissetti ki, omuzlarını da hissetti.
Bekli, o kadar iyi hissetti ki, omuzlarını da hissetti.

1 — Votre père n'est-il pas encore de retour? = ha-
beniz daha dönmeyi mi?

2 — Vos livres sont-ils perdus? = kitaplarınız kaybol-
du mu?

3 — Les enfants n'ont-ils pas de cahiers tout chargés
de devoirs écrits = çocukların yazılı vazifelerle dolu
defterleri yoktur.

4 — Les moutons marchent-ils vite? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

5 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

6 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

7 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

8 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

9 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

10 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

11 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

12 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

13 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

14 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

15 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

16 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

17 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

18 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

19 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

20 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

21 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

22 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

23 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

24 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

25 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

26 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

27 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

28 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

29 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

30 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

31 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

32 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

33 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

34 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

35 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

36 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

37 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

38 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

39 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

40 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

41 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

42 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

43 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

44 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

45 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

46 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

47 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

48 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

49 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

50 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

51 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

52 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

53 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

54 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

55 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

56 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

57 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

58 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

59 — Les enfants travaillent-ils à leurs leçons? = ço-
cuklar derslerine çalışıyorlar mı?

— Şimdi düşünüyorum da mösyö, belki haklı olduğunuza karar veriyorum. İlk defa söylediğiniz zaman güldüğüm için beni mazur görünüz!

— Sen onu pek âla tanıyalım. Bilirsin ya, yanıma girdiğin sırada az kalsın onun elinde bir oyuncak olacaktı!

— Vallahi öyle mösyö. Hınzır bir kadın. Beni öyle kandırıyordu ki, o vakit kendisini düşes dö Soriyentes olarak tanırdım.

Küçüğün, yani matmazel Floransm saadetini istediğine beni inandırdı. O na körükörüne itaat ediyordum. Allah bin türlü belâmi versin. Eğer mösyö sövalye dö Pardayan bana hakikati anlatmamış olsaydı, size bu iş hakkın da hiçbir şey söylemiyerek hepimizin başını yakacaktım.

— Sinirlenme, kederlenme, zavallı Landri, o yalnız seni değil, beni de kandırmak istedi. Bu kadın Floransm saadetini düşünecek ha? Tamam, bu karıda o göz ne gezer! O, Floransm anasını mahvetmek istiyordu. Sen de haberin olmadan ona yardım ediyordun. Konuşmanın bu noktasında delikanlı içini çekti ve:

— Ah sevgili Floransm, dedi. Şimdi babasının yanında olmasına rağmen kimbilir ne gibi tehditlerle karşılaşmaktadır?

Artık Valver her şeyi unutmuş, yalnız sevgilisiyle konuşmağa başlamıştı. Delikanlı onu düşününce saatlerce anlatabilecek şeyler bulurdu. Esasen Landri de manevi evlâdının lâfını etmekten hoşlandığı için, her ikisini de alâkadar eden bu konuşma üzerinde uzun zaman çene yarıştırdılar. Hem konuşuyorlar, hem de nehrî takip ede-

rek oldukça süratli adımlarla ilerliyorlardı. Landri Parisin etrafını iyi bildiği için önlerinden geçtikleri köylerin ve rasladıkları şatoların isimlerini söylüyor, herbirisi hakkında verdiği tafsillatla Valveri hoşlandırıyordu. Bazı da hayrete düşürüyordu. Valver adamının bu kadar çok şey bildiğine şaşıyordu. Böyle bir hayli ilerledikten sonra Landri birdenbire dedi ki:

— Mösyö, şimdi Rüel hızasındayız. Bana verdiğiniz emri yapmak için buraya sizden ayrılacağım. Müsaadenizle gidiyorum. Sizi tekrar rereden bulacağımı lütfen söyley misiniz?

— Sen buraları daha iyi biliyor sun, sen söyle!

— Öyleyse mösyö, beraberce Sen Jermen yoluna kadar gidelim, orası buradan iki yüz metre kadar mesafededir.

Sen Jermen yoluna kadar gittiler. Orada Landri efendisine bazı izahat verdi ve sonra atını mahmuzladı ve üç yüz kulaç kadar mesafedeki Rüel kasabasının yolunu tuttu.

Valvere gelince, o, gittikçe ırmağa yaklaşan büyük caddeyi takip etti. Çayırıklar arasına saklanmış, kalmış bir ev gördü. Landri evvelki seferlerinde buraya Salmendun dediklerini söylemişti. Biraz sonra yol, nehir kenarını boyliyordu. Valver orada durdu, atından yere atladı. Beygiri bir ağaca bağladı. Hayvan sert ve uzun otları yerken Valver de, geniş dalları etrafı güzelce gölgeliyen bir ağacın altına oturdu. Arkasında bir küçük adam vardı ki, burada hiçbir ev görünmüyor, ormanları ile bir ağaç kütmesi farkediliyordu. Solunda yüksek bir bina ve daha ilerde bahçeli ve çiçekler a-

rasında birkaç kullübe... Buranın şose köyü olduğunu vaktiyle Landriden işitimişti. Ode dö Valver orada sevgilisi Floransm düşünerek iki saat kadar bekledi. Nihayet Landri beygirini dört nala sürerek yanına geldi, Valver Landriyi görür görmez bağırdı:

— Yiyecek getirdin mi?

— Hiç unutmuyum mösyö? Aşırıktan bayılacak haldeyim, susuzluktan da boğazım taş gibi oldu.

— Peki, araba?

— Biraz sonra geliyor. Ben onun yavaş yavaş gelişini beklemedim.

— Çok iyi yaptın. Ben de fena halde acıkmışım, bir hayli de susadım.

Landri hemen atından atladı beygirinin üzerindeki iki sepeti indirdi ve hayvanını Valverinkinin yanına bağladıktan sonra sepetlerdeki yiyecekleri çayırın üzerine yaydı. Çenelerini oynatarak dedi ki:

— Mösyö, bu kadar yiyeceklerle bir ölü bile dirilir.

İkisi de karşılıklı oturarak iştiha ile yemeklerini yemiye başladılar. Çok vakitleri olduğu için hiç acele etmiyorlardı. Yemeklerini bitirirken, kuvvetli bir atın çektiği ve bir köylünün kullandığı büyük bir araba yanlarına yaklaştı. Arabacı arabasını sahile yakın gölge bir yere göttürdü, orada bekliyecekti.

Landri, Valverin emriyle arabacıya bir ekmek, bir şişe şarab, büyük bir dilim çörek ve kanatları ile butlarını yedikleri bir tavuğun geri kalan parçalarını verdi. Tekrar atlarına bindikleri zaman, saat iki idi ki, tam bu sırada Pardayan da Luvra giriyordu.

İki arkadaş boş arabayı arabacıya bıraktılar, Valver köylüye bazı tali mat verdikten sonra yavaş yavaş iler-

lediler. Evvelce Valverin oturduğu yerden gördüğü şatonun önüne geldiler. Landri bu bina hakkında da malûmat verdi ve:

— Mösyö, şu şatoya bir kere bakınız - dedi.

— Tuğladan yapılmış çok büyük bir bina, başka göze çarpan hiçbir şey yok...

— Burası Şose şatosudur mösyö... Landri, Valverin bu ismi tanımadığını görünce tafsillat verdi:

— Ölen kralımız dördüncü Hanrı, bu şatonun bahçesindeki ağaçlar altında, matmazel Gabriyel dö Size ile tatlı vakitler geçirmiştir.

Matmazel dö Size, sonradan Madam La Düges dö Bufor olmuştur ya!...

Valver:

— Ya?... dedi - ve alay edip etmediği pek anlaşılmıyan bir tarzda ilave etti:

— Doğrusu, koca kralın güzel Gabriyel dedikleri kadımla flört ettiği şatonun ağaçlarını görmüş olmak benim için bir şereftir!...

Bundan sonra bir çeyrek kadar ilerlediler, bu sırada Valver birdenbire bağırdı:

— Yanılmıyorsam adamlar geliyorlar!...

Bunları söylerken, uzaktan yavaş yavaş gelen bir süvari kafilisini eliyle gösteriyordu. Landri ise, nehrin ceireyanına karşı bu süvarilerin tarafından yedeğe alınmış olan bir küçük gemiyi göstererek ilave etti:

— İşte, gemi de göründü.

— Dikkat Landri, son derece dikkatli davranarak işi belli etmemeliyiz. Valver, bu tavsiyede bulunur bulunmaz atını tırna sürdü ve o vakte kadarr yanında giden Landri de ter-

EVİDARE

Kumaşları su geçmez hale nasıl getirebilirsiniz ?

Kumaşları su geçmez hale getirmek için mevcut usullerden en ucuz ve pratik, bunları Asetat d'alumin denilen madde ile muamele etmektir.

Asetat d'alumin ecza depolarından temin edilebilir.

1 — Asetat d' alumin alınır. Suda eritilir.

2 — Açık havada su geçmez hale getirmek istediğiniz mensucat bir kaç gün Asetat d'alumin mahlülünde tutulur.

3 — Mensucatı, mahlülden çıkardktan sonra kurutmak için asınız.

4 — Mensucatın fazla sürtünmeğe maruz kısımları üzerine Asetat d'alumin mahlülünden bir sünger vasıtasıyla zaman zaman sürmek de icap eder.

Şarapları hangi şişelerde saklamalı ?

Şarapların tadı üzerinde, bunların içinde tutuldukları şişe renginin tesiri olduğu bir çok tecrübeler neticesinde anlaşılmıştır. Bundan dolayı, şarapları muayyen renkteki şişelerde muhafaza etmek ve bulundurmak lazımdır.

Filhakika, yapılan tecrübelerden, mavi, mor veya beyaz (renksiz) şişelerin şaraba acazıtrak ve kekremesi bir tad verdikleri tahakkuk etmiştir.

Şarapların muhafazası için en iyi şişeler, esmer ve yeşil renkte olanlardır.

Meyvaları muhafaza için kolay bir usul

Meyvaları bozulmadan ve tazeliklerine hâlel gelmeden muhafaza etmek için şimdiye kadar pek çok tecrübeler yapılmış ve pek çok usuller de tavsiye olunmuştur.

Bu usullerden bir kısmı, pek kısa müddetler için fayda vermekte, bir kısmı ise zor ve masraflı bulunmaktadır.

Son zamanlarda, bütün muhafaza usullerini tetkik eden bir heyet meyvaların muhafazası için en müessir, ucuz ve kolay vasıtalar ve yolların birini tespit etmiştir. Filhakika, alkol buharı bulunan bir hava içinde muhafaza edilen meyvaların tazeliklerine hâlel gelmeden uzun müddet saklanabildiği görülmüştür. Bilhassa üzümün bu usul ile muhafazası tecrübesi müsbet neticeler vermiş ve üzümün bir, iki ay muhafaza olunabileceği anlaşılmıştır.

Bu usulden istifade etmek için şu suretle hareket edilmelidir.

Her tarafından iyice kapalı bir sandık veya kap alınır, içerisine meyvalar konur bunun bir köşesine de bir kap içine alkol veya alkola batırılmış pamuk veya tahta talaşı konur. Sandık üzerinden de kapatılır.

Lâzım oldukça kapak açılır ve meyvalar çıkarılır.

Süngerler nasıl temizlenir ?

Süngerlerin ağlarını almak yani yağlı süngerleri temizlemek için yüz karı suya, beş kısım amonyak koyup

süngerleri bu amonyaklı suyun içinde tutunuz, sonra temiz su ile iyice yıkayınız...

Süngerleri bembeyaz bir hale getirmek için şu usul gayet tavsiyedir:

1 — Sulu tuzruhu alınır. Tuz ruhunun ilimdeki ismi Asid Kloridridir. Yakıcı bir madde olduğundan dikkat edilmelidir.

2 — Sulu tuzruhunun yüz kısmı için 6 kısım ipo sülfid dö sud alınır. Bunun az miktar suda eritip sulu tuzruhuna ilâve ediniz. (Ipo sülfidi, fotoğraf malzemesi satanlardan temin edebilirsiniz.)

3 — Süngerleri bunun içinde 24 saat tutunuz.

4 — Bol su ile gayet iyi yıkayınız.

Fanila kokusu

Yeni alınan fanilalarda kendilerine mahsus bir koku vardır. Bu kokuyu iza le etmek için fanilaların yüz kısmı suya bir kısım amonyak ilâve edilmiş amonyakla yıkanması kâfidir.

Zeytin yağında pamuk yağı

Fiyatlar müsait olduğu takdirde zeytin yağına pamukyağı karıştırılıp satılması çok taammüm etmiş bir usuldür. Bir zeytinyağına pamuk yağının karıştırılmış olup olmadığını anlamak için bir çok usuller vardır.

Bu usullerden biri de şudur:

Cam bir çubuk ile karıştırılmak suretiyle zeytinyağının içine temiz bir bakır tel batırınız. Eğer zeytinyağı, pamuk yağı ile karıştırılmış ise bakır tel yarım saat zarfında güzel kırmızı bir renk alır.

HABER

ilân tarifesi

İlân sayfalarında santim 40 Kr.

Resmî ilânlar 30 "

Dördüncü sayfada 100 "

Üç ve ikinci sayfalarda 200 "

Birinci sayfada 400 "

Başlık ilânlar 500 "

Ticari mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar 20 kelimelik beş defası 120 kurustur. Eskiden mukavelesi olan müşterilerimizin mukaveleleri müddetince fark alınmaz. Uzun müddet devamlı ilânlar tenzilâta tâbidir. İlân vermek hususunda yalnız ve münhasıran VAKIT YURDU altındaki Kemalettin İren ilân bürosuna müracaat edilmelidir.

Telefon: İstanbul . 24370

Diş Doktoru

Übeyt Ölçer

Yalnız CUMARTESİ GÜNLERİ YALOVADA, sab. günler Karagümrük tramvay durağındaki muayenehanesinde hastalarını kabul eder.

Türk Hava Kurumu

Büyük Piyangosu

24. cü yeni tertip başlamıştır

1. inci keşide 11 İkinciteşrin 937 dedir.

Büyük ikramiye 30.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık büyük ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengiaeden bu piyangoya iştirak ediniz...

TİYATRO

SİNEMALAR:

BEYOĞLU

FÜRK : Hacı Murad (türkçe söz. 10)

SARAY : Korkusuz adam

MELEK : Leylaklar açarken

İPEK : Sarı esireler

SAKARYA : Bir balo hatırası

SÜMER : Gör, igit, söyleme...

ALKAZAR : Kara dev ve 12 No. 11 eks pres

YILDIZ : Romeo ve Juliet

ÇAN : Beyaz melek ve Kaptan Blüt

ŞİK : Programını bildirmemiştir

ŞARK : Top - Hat ve ölüm evi

ASRI : Taras Bulba ve Hücum taburu

SANCAK : İstiklal uğrunda (Viva Villa) ve Biz de insanız

ZAFER : Roma ategler içinde ve Hudut haydutları

FERAH : Varyete ve tiyatro

MİLLİ : Sevimli serseri ve Tarzan kaçıyor

AZAK : Kitaralar çalarken ve Cezaîr batakhaneleri

HİLAL : Kitaralar çalarken ve Cezaîr batakhaneleri

ALEMDAR : Rozmari ve Namus borcu

HALK : Çöl alâhşörleri

(Eski Kemalbey)

KADIKÖY

HALE : Cici anne

SÜREYYA : Programını bildirmemiştir

HALE : Maça kız

BAKIRKÖY

MİLTİYADI : Bulbüller österken

TIYATROLAR:

TEPEBAŞI DRAM KISMI

Saat 20,30 da

İSPANYOL BAHÇE - RİNDE

Dram 3 perde

FRANSIZ TIYATROSUNDA

OPERET KISMI

Saat 20,30 da

ATESBÖCEĞİ

Komedi, 4 perde.

ERTUGRUL SADI TEK

TIYATROSU AKSARYADA

Bu gece KILIBIK Pazar. tesli akşamı KADIKÖY - SÜREYYA sinemasında ERKEKLER (0) inden SONRA AZARLAR

Dr. Nihad Tozge

Clit. Frengi ve diğer Zührevî hastalıklar birinci sınıf muhassisi

Bahçelî cad. Vilyet konakı Harici Tayyare Cemiyeti karşısı. 11

Telefon: 21942

Öğleden akşama kadar hastaları kabul eder

Bek goniye öleden sonra parazozu

Talabeden umumiyette misil Berat alır.

Sultanahmet 1 inci sulh hukuk mahkeme. sinden:

Davacı Tesatı Elektrikiye şirketine iza. fetle vekili avukat Abdullah Güz Fatih At pazarında Turgucu Halil sokak 10 sayda Mimar Kemal Yanus aleyhine mahkememizin 937/596 sayılı dosyasile 79 lira 70 kurusun tahsil talebiyle açtığı alacak davasından dolayı müddealehyin ikametgâhının meçh. liyeti hesabı ile ilân yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinden gıyaben ic. ra kılman duruşmasında: müdde vekilinin talebi veçhile ilraz edilecek mukaveledeki imzaların ehli vukuf marifetile istiktap ic. rasına ve istiktap günü mahkemeye gelmediği takdirde istiktapdan kaçmış sayılacağına karar verileceğinden bahisle muameleli gıyap kararının tebligine karar verilmiş olduğundan ilân tarihinden itibaren 5 gün içinde itiraz etmediği ve istiktap ve muhake. me günü olarak tayin kılman 29—11—937 tarihine rastıyan pazartesi günü saat 11 de Divanyolunda Sultanahmet 1 inci sulh hukuk mahkemesinde bulunması aksi takdirde istik taptan kaçmış sayılarak gıyabında karar verileceği muameleli gıyap kararı tebliğ ma. kama kaim olmak üzere ilân olunur.

Diş Doktoru

Necati Pakşi

Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Tersane caddesi başında No. 1/2 de kabul eder.

Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

ADRIATICA

SOC. AN. DI NAVIGAZIONE - VENEZIA

Uğrayacakları limanlar Vapurların isimleri Hareket günleri

Pire, Brindisi, Venedik Rodi 12/11

Trieste F. Grmani 19/11

Bütün Avrupa için ekspres trenleri Rodi 26/11

ile telâki ederler. F. Grmani 3/12

Pire, Napoli, Marsilya, Genova Campidoglio 18/11

Fenicia 2/12

Kavala, Selânik, Golos, Pire, Patras, Quirinale 11/11

Aysaranda, Brindisi, Ancona, Venedik Diana 25/11

Trieste Abbazia 9/12

Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Kalamata, Iseo 20/11

Patras, Brindisi, Venedik, Trieste Albano 4/12

Burgaz, Varna, Köstence Diana 10/11

Fenicia 17/11

Albano 18/11

Abbazia 24/11

Merano 1/12

Vesta 2/12

Diana 10/11

Fenicia 17/11

Abbazia 24/11

Merano 1/12

Quirinale 8/12

Campidoglio 15/12

Sulina, Kalas, Ibrail

Kapalı zarf usulile Eksiltme ilânı

Antalya Vilâyetinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Antalya Memleket Hastanesi birinci kısım

61993 lira 27 kurusluk inşaat bedeli keşfinden müfrez 30.000 liralık kısmı.

2 — Bu işe aid şartnâmeler ve evrak şunlardır:

A — Eksiltme şrtnamesi

B — Mukavele projesi,

C — Bayındırlık işleri genel şartnâmesi,

D — Hususî şartname,

E — Keşif cetveli,

G — Proje.

İsteyenler bu şartnâmelerle evrakı 15 lira mukabilinde Antalya Nafia Mü. dârlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 29 Teşrinisani 937 pazartesi günü saat 15 de Antalya Vilâyeti Encümeninde yapılacaktır. Teklif mektupları 2490 sayılı kanunun 32 inci mad. desindeki tarif dâiresinde o gün saat 14de kadar Vilâyete verilmiş olmalıdır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile ve vahidi fiat üzerinde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 2250 lira muvakkat teminat vermeleri bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup getirmeleri lazımdır.

Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası ve yaptığı işlere aid bonservisi. (7395)

Afyon vilâyetinden:

Vilâyet merkezinde yapılacak (169784) lira 93 kurus keşif bedelli memleket hastanesi inşaatı kapalı zarf usulile 15—Teşrinisani—937 tarihinde saat on beşte Daimî Encümeninde ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.

İnşaatın önümüzdeki senelere de sirayeti halinde Malt sene içinde tahsisattan fazla iş yapıldığı takdirde üst tarafı 938bütçesinden verilecektir.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 8 lira 49 kurus bedel mukabilinde Afyon, İstanbul ve Ankara Nafia Müdürlüklerinden alınabilir.

Muvakkat teminat 9739 lira 25 kurustur.

İsteklilerin Nafia Vekâletinden 937 senesi için alınmış en az 100.000 liralık müteahhitlik vesikası göstermeleri ve teklif mektuplarının 15— Teşrinisani — 937 Pazartesi günü saat on beşte Daimî Encümen Riyasetine göndermeleri ilân olunur. (7271)

İstanbul Belediyesi ilânları

Eyüp kazasının Ayvansaray Abdülvedut mahallesi ve caddesinde kâin is - lâm mezarlığının 1580 sayılı Belediye kanununun 160 cı maddesi mucibince Belediye namına tescilli talep edilmiştir.

Tapo kayıt ve senedine merbut olmayan bu mahal hakkında senedsiz tasarrufat hakkındaki hükümlere tevfikan Teşrinisani ayının 22 pazartesi günü saat 10 da yerinde tahkikat yapılacaktır. Başkaca mülkiyet ve saire aynı bir hak iddiasında bulunanların O gün mahallinde ki tahkik memuruna veya daha evvel sultan Ahmedde Tapo sicil muhafızlığına müracaatları ilân olunur. (B) (7538)

Mekteplilere, Çocuk velleri - ne, Okul Direktörlerine:

Mektep kitaplarınızı almadan... bir kere eski tanıdığınız

"VAKIT," Kitabevine

uğrayınız. İlk, Orta, Lise, Yüksek ve Meslek... Her okulun, her sınıfı için, her dilden, her türlü maarif neşriyatını buradan kolaylıkla ve derhal edinebilirsiniz.

Rastgele yerden almanın sonunda yanlışla, yorulma, vakit kaybetme olabilir, üzülebilirsiniz.

İhtisasa her yerde kıymet vermeli: (VAKIT KİTABEVİ)

de mektep kitapçılığında ihtisâs kazanmıştır.

Kitap üzerine gelecek her sorguya karşılık verilir.

ADRES: İstanbul - Vakıf Yurdu. Telefon: 24370. Telgrar.

Vakıf - İstanbul. Posta kutusu: 46.

HEREKENİN PALTOLUK
VE KOSTÜMLÜKLERİNİ
FIRSAT KAÇIRMADAN
ALMAĞA KOŞUNUZ.

YERLİ
MALLAR
PAZARLARI

Selâh

Optamin

Saç iksiri kullanarak saçlarınızı dö-
külmemekten, kepeklenmekten koruyu-
bilirsiniz.

Optamin

Kısa bir zamanda saçları büyütür,
uzatır, sıklaştırır, köklere yeni ha-
yat ve kuvvet verir.

Şirketi Hayriyeden
Ramazana mahsus
Gece seferleri tarifesi
iskelelere asılmıştır

GRİPiN

Vücudunuzda ağrı, sancı, sızı, kır-
gınlık, ürperme hissederek etmez
hemen bir kaşe

GRİPiN

almız, rahatsızlığınız hemen geçer

GRİPiN

Baş ve diş ağrılarına, gripe, soğuk
algınlığa, romatizmaya karşı en
tesirli ve hiç zararsız ilaçtır

GRİPiN

DOKTOR
Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuk
akşamları 17 den 20 ye kadar Lale
li tayyare apartmanları ikinci daire
17 numarada hastalarını kabul eder.
Cumartesi günleri 14 den 20 ye ka-
dar hastalarını parasız, Kurun, Ha-
ber okuyucularını dakupon muku-
bilinde muayene eder. Telef: 23953

X 9 'un

Maceraları

Büyük bir cild halinde. Yalnız re-
simlerden ibaret. İçindeki küçük
konuşmalarla hiç yorulmadan X 9
un harikulade maceralarını takip
etmiş olursunuz.

X 9 u

sizin gibi çocuklarınız da çok se-
ver.
Bu onların aynı zamanda eğlenceli
bir okuma kitabı da olur.

Fiatı 30 kuruştur

Çocuklarınızı tevgik ediniz. Hafta-
lıklarından ayracakları küçük ye-
kûnlarla bu küçük rakamı kısa bir
zamanda elde ederek

X 9 un

maceralarından birer tane edinme-
lidirler.

Operatör Urolog
Doktor
Süreyya Atamalı

Beyoğlu İstiklâl caddesi Parmakkapı
Tramvay durağı No. 121 birinci
kattaki

Muayene hanesinde hastalarını her-
gün saat 16—20 arasında kabul
eder.

DOKTOR

Kemal Özsan

Ürolog . Operatör

Bevliye mütehassısı
Karaköy — Ekselsiyör mağazası
yanında. Her gün öğleden sonra
2 den 8 e kadar: Tel: 41235

"Topaz"

Fransız tiyatrosunun en güzel eser-
lerinden biridir.

Fiatı: 50 kuruş

Ankara caddesinde Vakıf yurdu-
nda VAKİT kitaphanesinde

GRAWOR

Bütün Türkiye Yalnız

GRAWOR kullanıyor

**Siz de bir "GRAWOR", a
sahip olunuz. Çünkü:**

Sesi fevkalâde yüksek, plâkları katiyyen bozmaz. Otomatik ve 4 pol kuvvetinde olan meşhur (GRAWOR) lüks
pik-uplu gramfonlarını her yerde ısrarla isteyiniz. Taşrada acenta aranıyor: GRAWOR Galata
Bankalar caddesi No: 75.

ÇAĞLAYAN Gazinosu

Mısırdaki filmlerini ikmal edip memleketimize dönen Meşhur Film Yıldızı

TAHİYYE MUHAMMET

Bu akşamdan itibaren seanslarına başlamıştır. Tel. 40335

Nefis ve leziz makarna yemek isterseniz?

Her Yerde

İtalyan usulü safi irmikten yapılan

YILDIZ

MARKA GLUTEN MAKARNASINI İSTEYİNİZ.

Başlıca bakkaliye mağazalarında satılır.

Fabrikanı: Galatada Necatibey caddesi No. 167

MAKARNACILIK TÜRK LTD. ŞİRKETİ Telefon: 43481.

Birinci sınıf Operatör
Dr. CAFER TAYYAR

Umumi cerrahi ve sinir, dimağ
cerrahisi mütehassısı

Paris Tıp Fakültesi S. Asistanı
Erkek kadın ameliyatlari, dimağ
estetik - "Yüz, meme, karn bu-
ruşuklukları,, Nisaiye ve doğum
mütehassısı

Muayene: Sabahları
8 den 10 a kadar
öğleden sonra ücretsizdir

Beyoğlu, Parmakkapı, Rumeli Han
No. 1 Telefon: 44086

Meccanen

Göz hekimi

Dr. Murat Rami Aydın

Muayenehanesini Taksim.Talimane
Tarlabaşı Cad. URFA Apt. nına
nakletmiştir. Tel: 41553

Pazardan maada hergün: Öğleden
sonra saat ikiden altya kadar

Meccanî muayene

Perşembe günleri saat 2 den 5 e kadar
Ortaköy Taşbasamak Palangada 25
numarada Doktor Mümtaz Gürsoy
fakirleri parasız muayene eder.